



SETBİR BÜLTEN / EKİM 2023

İçindekiler

1. Süt Sektörü
2. Kırmızı Et Sektörü
3. Yem Sektörü
4. 2023 Ekim Ayında Resmî Gazetede Yayınlanan Mevzuat İcmali
5. Kasım Ayı Sektörel Etkinlik Takvimi



1. SÜT SEKTÖRÜ

ÇİĞ SÜT ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ, 2020-2022

2021 yılında 23 milyon 200 bin 306 ton olan çığ süt üretim tahmini, 2022 yılında %7,1 azalarak 21 milyon 563 bin 492 ton oldu. Bir önceki yıla göre manda sütü üretimi %31,5, keçi sütü üretimi %13,2, inek sütü üretimi %6,8 ve koyun sütü üretimi %6,7 azaldı.

Çığ süt üretiminin 2022 yılında %92,3'ünü inek sütü, %4,9'unu koyun sütü, %2,5'ini keçi sütü ve %0,2'sini manda sütü oluşturdu.

Çığ süt üretimi, 2020-2022 (Ton)

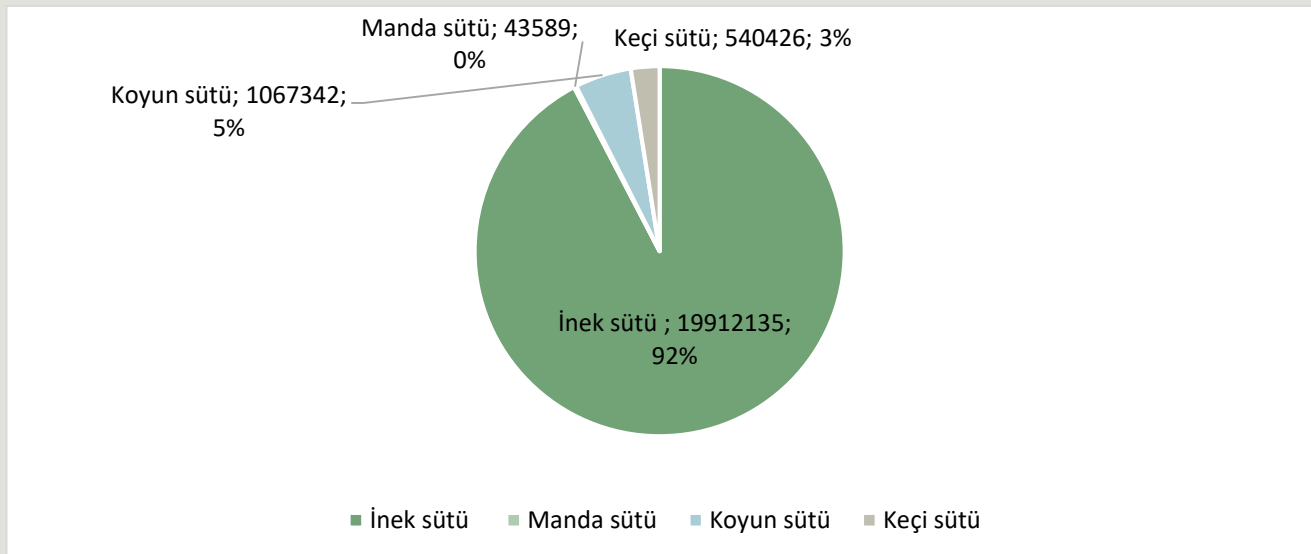
Yıl	Toplam	İnek	Manda	Koyun	Keçi
2020	23 503 790	21 749 342	63 767	1 101 065	589 617
2021	23 200 306	21 370 116	63 643	1 143 762	622 785
2022	21 563 492	19 912 135	43 589	1 067 342	540 426

Kaynak: TÜİK, Çığ Süt Üretim İstatistikleri, 2022

Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Açıklama: Süt üretim tahminleri 2020 yılına kadar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından İstatistik Bilgi Sistemi (İBS) aracılığı ile derlenen hayvan sayıları ile 2001 yılında yapılan Tarım Sayımından elde edilen sağılma oranları ve süt verim katsayıları kullanılarak hesaplanmıştır. 2020 yılı ve sonrası süt üretimi ise TÜİK tarafından örnekleme yoluyla seçilen 40 binden fazla tarımsal işletmeye uygulanan Tarımsal İşletmelerde Hayvansal Üretim Araştırması'ndan (TİHA) elde edilmiştir.

Çığ Süt Üretiminin Türlere Göre Dağılımı (%)



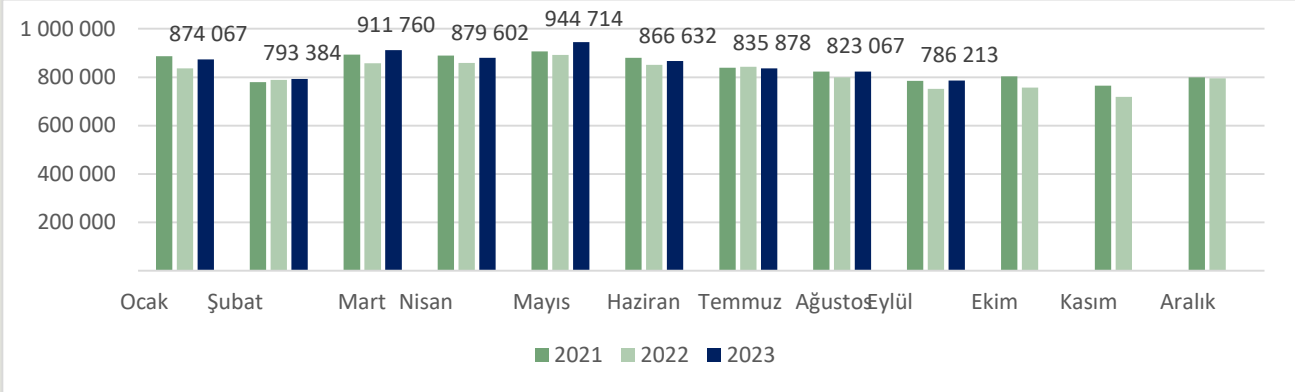


SETBİR

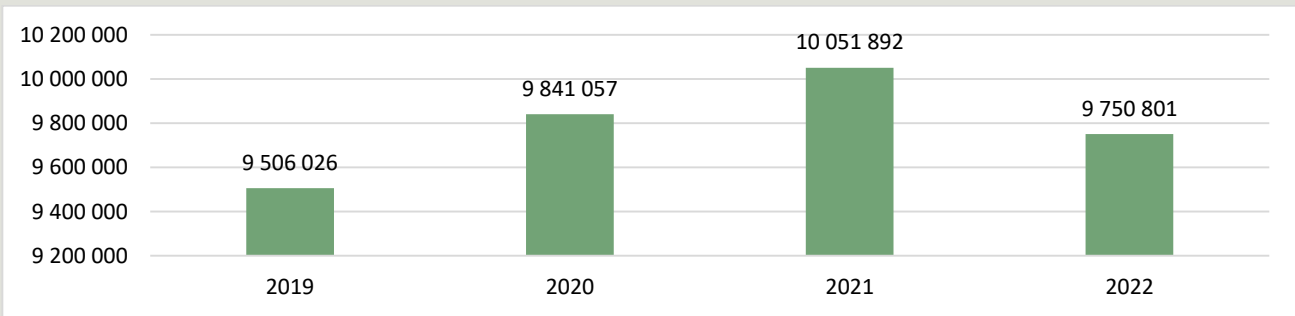
ÜLKEMİZDE YILLARA VE AYLARA GÖRE SANAYİ TARAFINDAN TOPLANAN İNEK SÜTÜ (TON)

2023 Eylül ayında ticari süt işletmelerince 786 bin 213 ton inek sütü toplanmış olup, ticari süt işletmeleri tarafından toplanan inek sütü miktarı, Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %4,6; Ocak-Eylül döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,1 artmıştır. Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, inek peyniri üretimi %7,7, ayran üretimi %6,5, yoğurt üretimi %4,0 ve içme sütü üretimi %0,4 artarken; tereyağı üretimi %8,6 azalmıştır. Ocak-Eylül döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre, inek peyniri üretimi %9,2, ayran üretimi %7,1 ve yoğurt üretimi %3,5 artarken; tereyağı üretimi %11,4 ve içme sütü üretimi %1,9 azalmıştır.

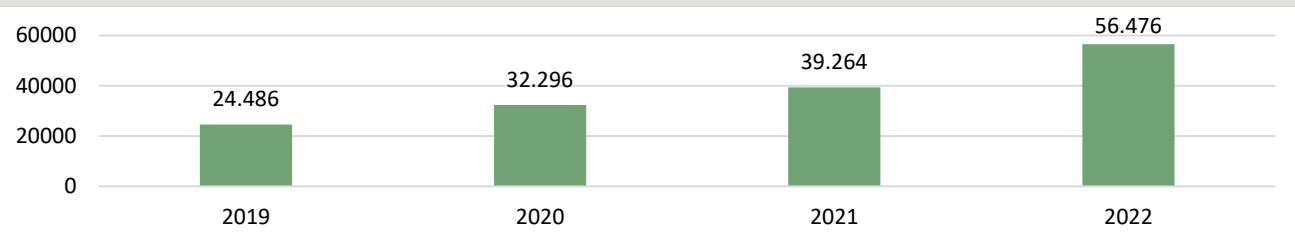
AYLARA GÖRE SANAYİ TARAFINDAN TOPLANAN İNEK SÜTÜ (TON)



YILLARA GÖRE SANAYİ TARAFINDAN TOPLANAN İNEK SÜTÜ (TON)



YILLARA GÖRE ÇİFTLİKLERDEN TOPLANAN KREMA (TON)



Kaynak: TÜİK



Süt ve süt ürünleri yıllık üretim miktarı ve değişim oranları, 2021, 2022

	Miktar (ton)		Değişim oranı (%)
	2021	2022	%
Koyun sütü	28 609	23 488	-17,9
Keçi sütü	45 762	36 281	-20,7
Manda sütü	3 168	3 871	22,2
İçme sütü			
Pastörize tam yağlı süt	88 147	130 504	48,1
Pastörize yarım yağlı süt	2 864	1 691	-41,0
Pastörize yağsız süt	c	433	-
UHT tam yağlı süt	690 375	659 813	-4,4
UHT yarım yağlı süt	641 156	605 116	-5,6
UHT yağsız süt	58 522	71 057	21,4
Kaymak			
Kaymak yağ içeriği <=% 29	853	821	-3,7
Kaymak yağ içeriği >% 29	40 277	30 520	-24,2
Süt tozu			
Tam yağlı süt tozu	39 225	44 625	13,8
Yarım yağlı süt tozu	1 597	c	-
Yağsız süt tozu	85 678	82 535	-3,7
Peynir (süt kategorisine göre)			
İnek peyniri	728 777	694 408	-4,7
Koyun peyniri	1 016	1 927	89,7
Keçi peyniri	236	305	28,9
Manda peyniri	159	260	63,4
Karışık süttten elde edilen peynir	24 642	16 713	-32,2
Peynir (sertlik derecesine göre)			
Yumuşak peynirler	94 526	104 698	10,8
Orta yumuşaklıkta peynirler	246 577	198 762	-19,4
Sert peynirler	146 534	157 432	7,4
Orta sertlikte peynirler	252 397	234 819	-7,0
Ekstra sert peynirler	9 024	5 252	-41,8
Kesilmiş süttten elde edilen peynirler	5 772	12 650	119,2
Peynir altı suyu ve yayık altı suyu			
Sıvı halde	1 047 105	1 016 241	-2,9
Konsantre halde	c	20 650	-
Toz ya da blok halinde	53 510	27 891	-47,9

TÜİK, Süt ve Süt Ürünleri Üretimi, 2022

Dondurma ve sütlü tatlı üreten işletmeler dahil değildir.

Bazı mevsimlik çalışan ve yıl içinde kapanan işletmelere ulaşılamadığından yıllık bilgileri alınamamıştır. Dolayısıyla aylık ve yıllık anket toplamlarında farklılıklar olabilir.

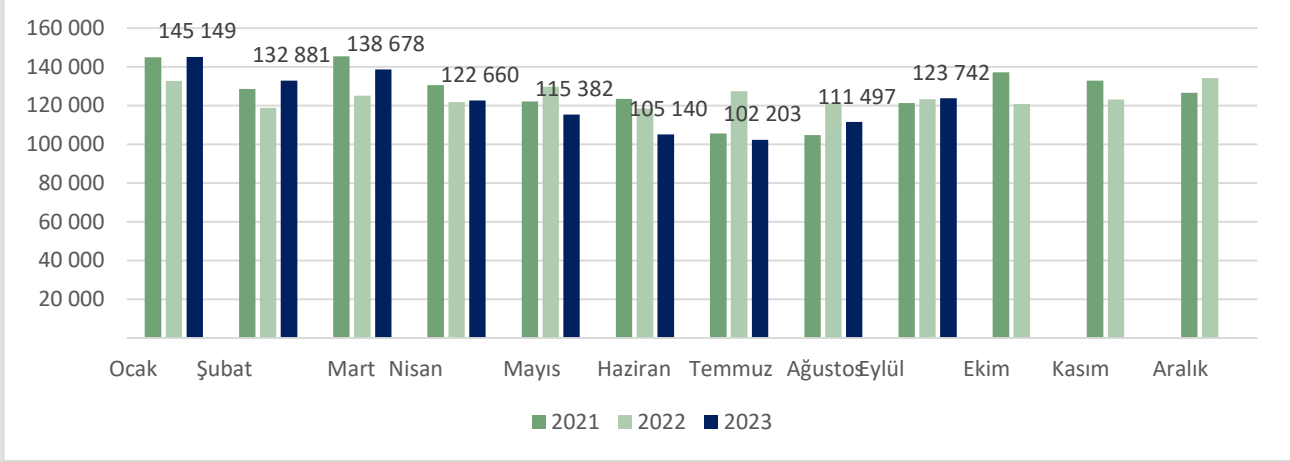
- Bilgi yoktur.

c Gizli veri.

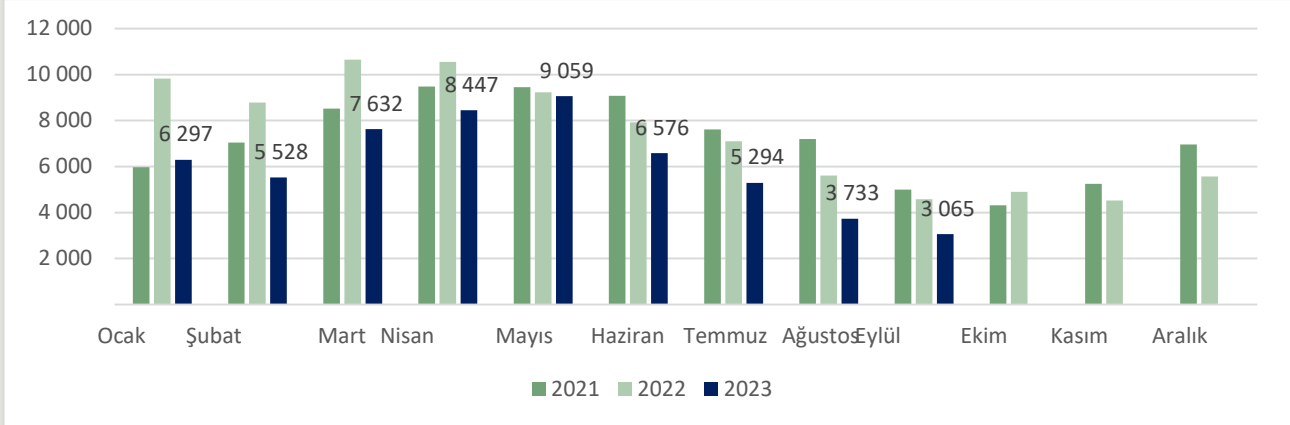


SÜT ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ

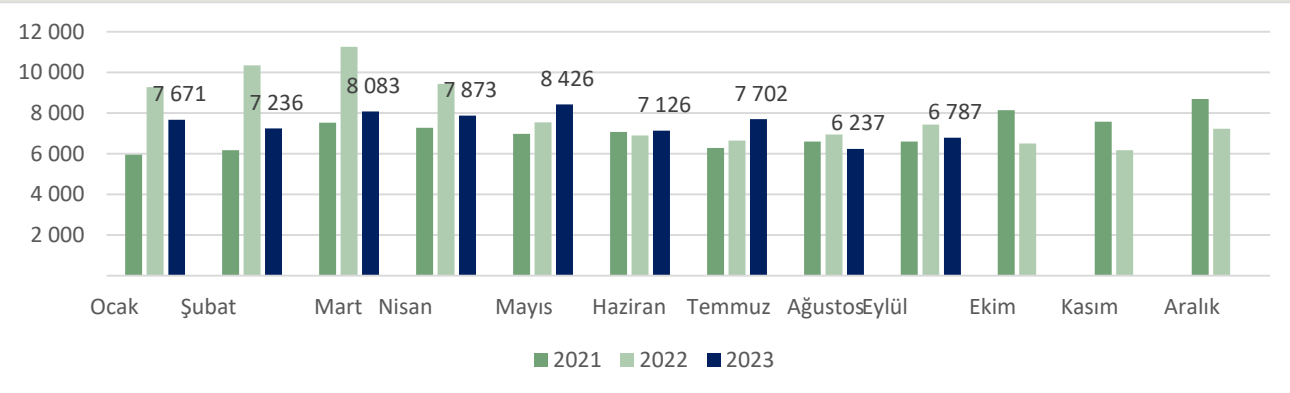
İÇME SÜTÜ ÜRETİMİ (TON)



YAĞSIZ SÜTTOZU ÜRETİMİ (TON)

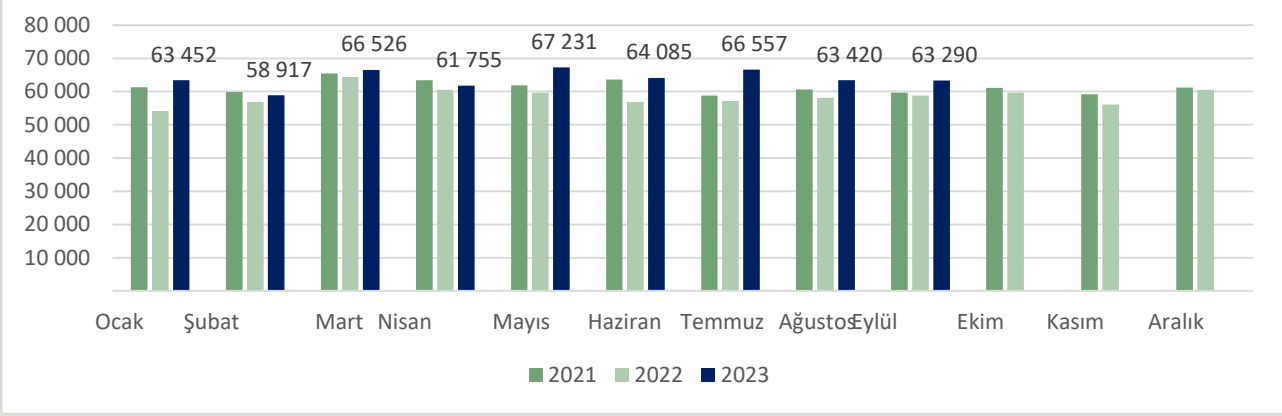


TEREYAĞI ÜRETİMİ (TON)

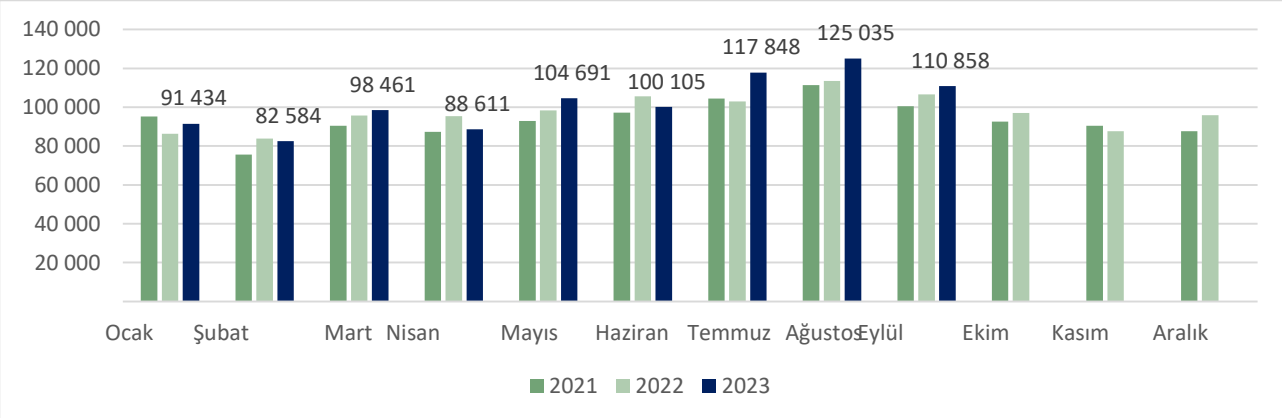


Kaynak: TÜİK

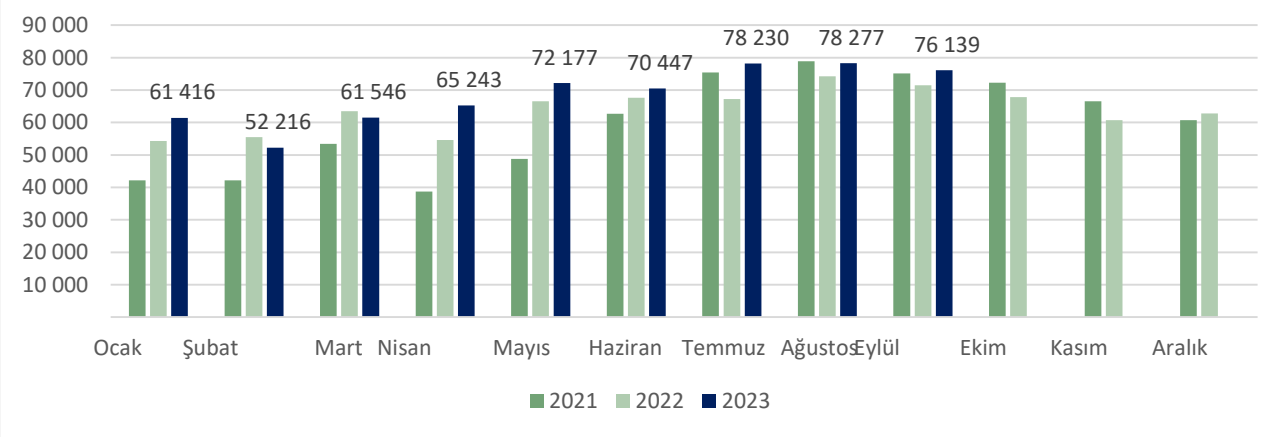
İNEK PEYNİRİ ÜRETİMİ (TON)



YOĞURT ÜRETİMİ (TON)



AYRAN ÜRETİMİ (TON)



Kaynak: TÜİK

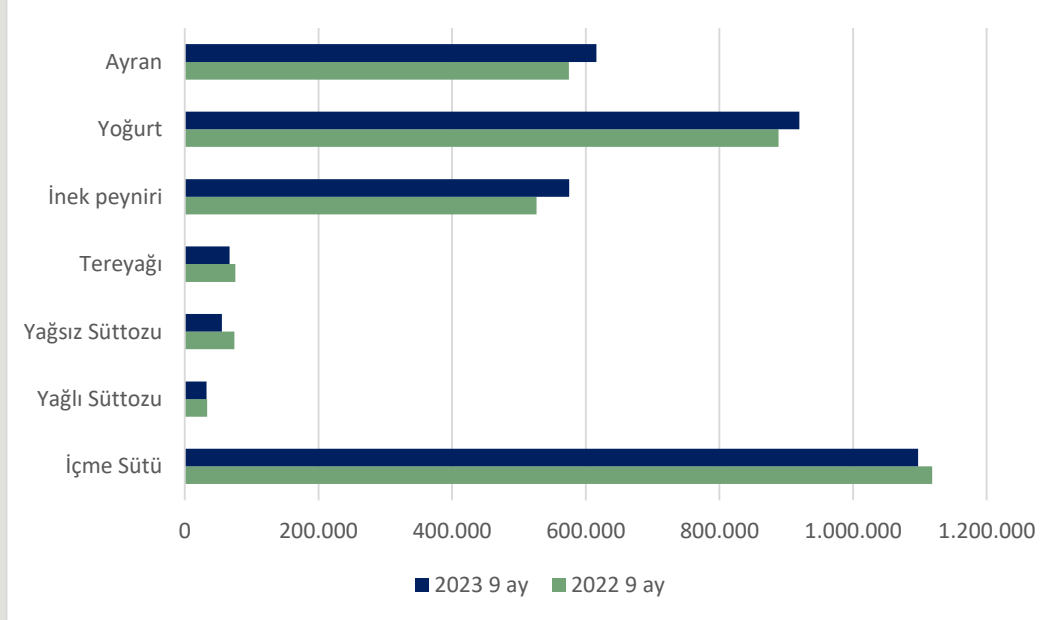


ÜLKEMİZDE YILLAR BAZINDA SÜT ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ (TON)

	İçme Sütü	Yağlı Süttozu	Yağsız Süttozu	Tereyağı	İnek peyniri	Diğer türlerin peynirleri	Yoğurt	Ayran
2013	1.298.059	38.926	39.951	41.515	574.138	26.128	1.081.409	560.101
2014	1.310.534	51.268	59.811	45.817	603.547	29.303	1.101.253	598.877
2015	1.378.601	46.350	66.158	51.831	637.643	28.297	1.123.017	626.831
2016	1.444.979	45.964	78.229	57.610	638.398	22.580	1.173.577	684.527
2017	1.548.881	45.238	87.732	59.449	662.151	27.758	1.172.195	717.334
2018	1.661.785	46.263	63.237	65.856	722.425	33.584	1.198.793	730.705
2019	1.468.616	34.508	66.513	73.656	671.497	28.106	1.136.043	698.330
2020	1.613.197	35.571	69.470	78.610	739.770	27.371	1.113.779	587.828
2021	1.523.176	41.221	86.089	84.826	735.733	27.533	1.125.958	716.882
2022	1.496.558	45.388	89.227	95.655	702.868	19.873	1.169.321	766.278
2023 9 ay	1.097.333	32.605	55.631	67.141	575.233	23.319	919.627	615.693

Kaynak: TÜİK

2022 9 AY VE 2023 9 AY SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ ÜRETİMLERİ KARŞILAŞTIRMASI





ÜLKEMİZDE SÜT ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ (TON)

	İhracat Miktar (ton)	İhracat (Dolar)
2017	191.638	335.341.510
2018	192.130	325.240.975
2019	208.151	356.850.975
2020	182.091	336.784.791
2021	233.062	487.323.949
2022	192.440	573.510.266
2023 9 ay	88.367	250.186.661

	İthalat Miktar (ton)	İthalat (Dolar)
2017	20.918	90.603.891
2018	20.518	90.733.864
2019	19.479	80.339.409
2020	18.399	69.384.782
2021	13.327	45.755.082
2022	11.576	53.369.505
2023 9 ay	10.351	54.941.952

ÜLKEMİZDE SÜT ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ (GTİP BAZINDA)

Yıl	HS6	HS6 adı	İhracat Miktar (kg)	İthalat Miktar (kg)	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2022	40110	Süt ve krema; katı yağ <= %1, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	907.867	44	803.587	116
	40120	Süt ve krema; %1 < katı yağ <= %6, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	11.808.239	37	8.331.151	40
	40140	Süt ve krema; %6 < katı yağ <= %10, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	783.565	1	959.766	5
	40150	Süt ve krema; katı yağ > %10, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	2.660.053	669.996	8.000.531	2.228.989
	40210	Süt ve krema (toz, granül veya diğer katı şekillerde); katı yağ <= % 1.5, konsantre edilmiş veya ilave şeker ya da diğer	42.309.847	146.212	150.854.024	685.239



40221	Süt ve krema (toz, granül veya diğer katı şekillerde); katı yağ > %1.5, konsantre edilmiş, ilave şeker-tatlandırıcı içer	1.715.230	23	7.930.265	204	
40229	Süt ve krema (toz, granül veya diğer katı şekillerde); katı yağ > %1.5, konsantre edilmiş, ilave şeker-tatlandırıcı içer	94.022	90	292.168	166	
40291	Süt ve krema (katı şekillerde olanlar HARIÇ); konsantre edilmiş, ilave şeker-tatlandırıcı içermeyen	651.453	5	2.340.985	45	
40299	Süt ve krema (katı şekillerde olanlar HARIÇ); konsantre edilmiş, ilave şeker veya tatlandırıcı içerenler	1.519.771	299	2.780.645	1.261	
40320	Yoğurt; aromalandırılmamış, ilave meyva, sert kabuklu meyve, kakao, çikolata, baharat, kahve, biltki, hububat veya ekmek	5.994.579	1.276	4.748.772	4.002	
40390	Yayıkaltı, pıhtılaştırılmış süt ve krema, kefir veya diğer fermente edilmiş veya asitliği artırılmış süt ve krema	2.587.473	446.587	5.396.396	1.137.764	
40410	Peynir altı suyu ve modifiye edilmiş peynir altı suyu	39.535.543	1.048.499	55.218.678	1.476.942	
40490	Diğer tabii süt ürünleri	311.952	757.029	381.689	1.599.477	
40510	Tereyağı	12.430.655	782.799	65.873.539	4.796.510	
40520	Sürülerek yenilen süt ürünleri (% 39 =<katı yağ <% 80)	280.503	3	1.535.273	16	
40590	Sütten elde edilen diğer yağlar	571.194	55.677	3.614.526	416.420	
40610	Taze peynirler (olgunlaştırılmamış veya preslenmemiş) (peyniraltı suyundan yapılmış peynirler dahil) ve pıhtılaştırılmış	14.538.832	114.591	51.030.971	330.380	
40620	Rendelenmiş/toz haline getirilmiş her cins peynir	5.572.681	96.121	27.834.439	700.543	
40630	Eritme peynirler (rendelenmemiş/toz haline getirilmemiş)	9.617.382	541.223	31.925.110	2.618.058	
40640	Mavi küflü peynirler ve Penicillium roqueforti ile elde edilen küf içeren diğer peynirler	1.282	208.787	7.831	1.232.430	
40690	Diğer peynirler	14.809.421	6.194.173	75.493.882	33.942.906	
210500	Dondurma ve yenilen diğer buzlar	23.738.283	512.343	68.156.038	2.197.992	
	Yıl toplamı:	192.439.827	11.575.815	573.510.266	53.369.505	
Yıl	HS6	HS6 adı	İhracat Miktar (kg)	İthalat Miktar (kg)	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2023 (9 ay)	40110	Süt ve krema; katı yağ <= %1, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	683.575	2	682.625	17
	40120	Süt ve krema; %1 < katı yağ <= %6, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	6.470.822	21.005	5.339.233	36.638
	40140	Süt ve krema; %6 < katı yağ <= %10, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	454.203	0	625.953	0

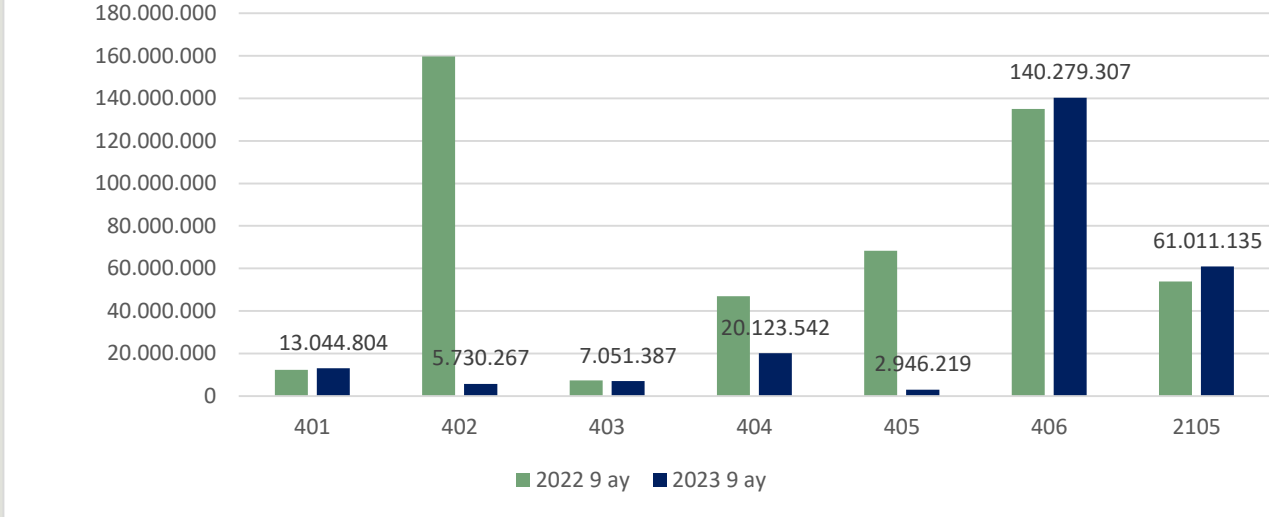


40150	Süt ve krema; katı yağ > %10, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	1.834.806	548.098	6.396.993	2.461.200
40210	Süt ve krema (toz, granül veya diğer katı şekillerde); katı yağ <= % 1.5, konsantre edilmiş veya ilave şeker ya da diğer	815.901	321.541	1.987.036	1.283.272
40221	Süt ve krema (toz, granül veya diğer katı şekillerde); katı yağ > %1.5, konsantre edilmiş, ilave şeker-tatlandırıcı içer	24.023	12	128.592	46
40229	Süt ve krema (toz, granül veya diğer katı şekillerde); katı yağ > %1.5, konsantre edilmiş, ilave şeker-tatlandırıcı içer	19.132	55	147.718	174
40291	Süt ve krema (katı şekillerde olanlar HARİÇ); konsantre edilmiş, ilave şeker-tatlandırıcı içermeyen	527.027	0	1.945.576	0
40299	Süt ve krema (katı şekillerde olanlar HARİÇ); konsantre edilmiş, ilave şeker veya tatlandırıcı içerenler	658.244	374	1.521.345	694
40320	Yoğurt; aromalandırılmamış, ilave meyva, sert kabuklu meyve, kakao, çikolata, baharat, kahve, biltki, hububat veya ekme	3.974.703	11.639	3.828.464	36.390
40390	Yayıkaltı, pıhtılaştırılmış süt ve krema, kefir veya diğer fermente edilmiş veya asitliği arttırılmış süt ve krema	1.423.675	295.803	3.222.923	1.194.501
40410	Peynir altı suyu ve modifiye edilmiş peynir altı suyu	21.756.381	773	20.093.355	955
40490	Diğer tabii süt ürünleri	2.438	803.811	30.187	2.107.749
40510	Tereyağı	218.001	3.534.171	1.797.303	19.018.575
40520	Sürülerek yenilen süt ürünleri (% 39 =<katı yağ <% 80)	61.693	0	339.138	0
40590	Sütten elde edilen diğer yağlar	101.005	452.040	809.778	3.050.508
40610	Taze peynirler (olgunlaştırılmamış veya preslenmemiş) (peyniraltı suyundan yapılmış peynirler dahil) ve pıhtılaştırılmı	12.567.974	120.631	44.190.164	402.802
40620	Rendelenmiş/toz haline getirilmiş her cins peynir	4.040.471	43.797	22.389.916	549.198
40630	Eritme peynirler (rendelenmemiş/toz haline getirilmemiş)	3.598.001	209.142	14.489.210	1.185.697
40640	Mavi küflü peynirler ve Penicillium roqueforti ile elde edilen küf içeren diğer peynirler	916	151.564	7.393	1.019.683
40690	Diğer peynirler	9.714.653	3.306.781	59.202.624	19.499.258
210500	Dondurma ve yenilen diğer buzlar	19.419.744	530.084	61.011.135	3.094.595
Yıl toplamı:		88.367.388	10.351.323	250.186.661	54.941.952

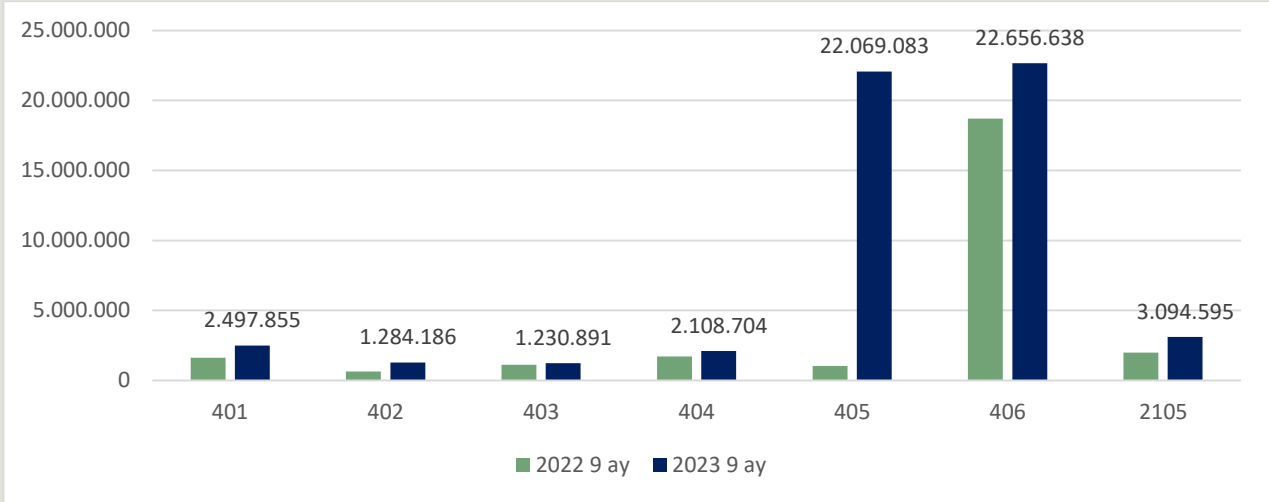
Kaynak: TÜİK



ÜLKEMİZDE SÜT ÜRÜNLERİ İHRACATI 2022 9 AY VE 2023 9 AY KARŞILAŞTIRMASI (GTİP BAZINDA, DOLAR)



ÜLKEMİZDE SÜT ÜRÜNLERİ İTHALATI 2022 9 AY VE 2023 9 AY KARŞILAŞTIRMASI (GTİP BAZINDA, DOLAR)



GTİP Numaraları Açıklaması:

- 0401 - Süt ve krema (konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen)
- 0402 - Süt, krema (konsantre edilmiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içerenler)
- 0403 - Yayıklı süt, pıhtılaşmış süt ve krema, yoğurt, kefir veya diğer fermente edilmiş veya asitliği arttırılmış süt ve krema
- 0404 - Peynir altı suyu ve tabii süt bileşenlerinden ibaret diğer ürünler
- 0405 - Sütten elde edilen yağlar, sürülerek yenilen süt ürünleri
- 0406 - Peynir ve pıhtılaşmış ürünler
- 2105 - Dondurma ve yenilen diğer buzlar



ÜLKEMİZDE ÇİĞ SÜT REFERANS FİYATLARI (TL/L)

DÖNEMLER	Minimum Değerler		
	2021	Yağ (%)	Protein (%)
1 Ocak – 30 Nisan 2021	2,80	3,6	3,2
1 Mayıs – 30 Haziran 2021	A Sınıfı 2,90	3,5 ve üzeri	3,1 ve üzeri
	B Sınıfı 2,85	3,2≤ yağ değeri<3,5	3≤protein değeri<3,1
	C Sınıfı 2,80	Yağ değeri<3,2	2,9≤protein değeri<3
1 Temmuz – 30 Eylül 2021	3,20*	3,5	3,1
1 Ekim – 7 Aralık 2021	3,20*	3,6	3,2
8 Aralık – 31 Aralık 2021	4,70**	2019/64 sayılı Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliği ile belirlenen A Sınıfı çiğ sütün dönemine ait protein ve yağ değerleri baz alınacaktır.	
DÖNEMLER	2022	Yağ (%)	Protein (%)
1 Ocak – 31 Mart 2022	4,70**	2019/64 sayılı Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliği ile belirlenen A Sınıfı çiğ sütün dönemine ait protein ve yağ değerleri baz alınacaktır.	
1 Nisan – 15 Mayıs 2022	5,70***	2019/64 sayılı Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliği ile belirlenen A Sınıfı çiğ sütün dönemine ait protein ve yağ değerleri baz alınacaktır.	
15 Mayıs – 13 Ekim 2022	7,5****	2019/64 sayılı Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliği ile belirlenen A Sınıfı çiğ sütün dönemine ait protein ve yağ değerleri baz alınacaktır.	
14 Ekim 2022– 31 Temmuz 2023	8,50	%3,6 yağ ve %3,2 protein içeriğine sahip çiğ süt tavsiye satış fiyatı. Soğutma, nakliye ve diğer cari giderler üretici tarafından karşılandığı takdirde bu giderler üreticiye ilave olarak ödenecektir.	
1 Ağustos 2023 -	11,50*****	%3,6 yağ ve %3,2 protein içeriğine sahip çiğ inek sütü tavsiye satış fiyatı. Soğutma, nakliye ve diğer cari giderler üretici tarafından karşılandığı takdirde bu giderler üreticiye ilave olarak ödenecektir.	

*Yağ ve protein oranlarındaki her bir düzey (%0,1'lik değişim) için ± 5 Kuruş fark uygulanacaktır.

** Yağ ve protein oranlarındaki her bir düzey (0,1'lik değişim) için ± 7 Kuruş fark uygulanacaktır.

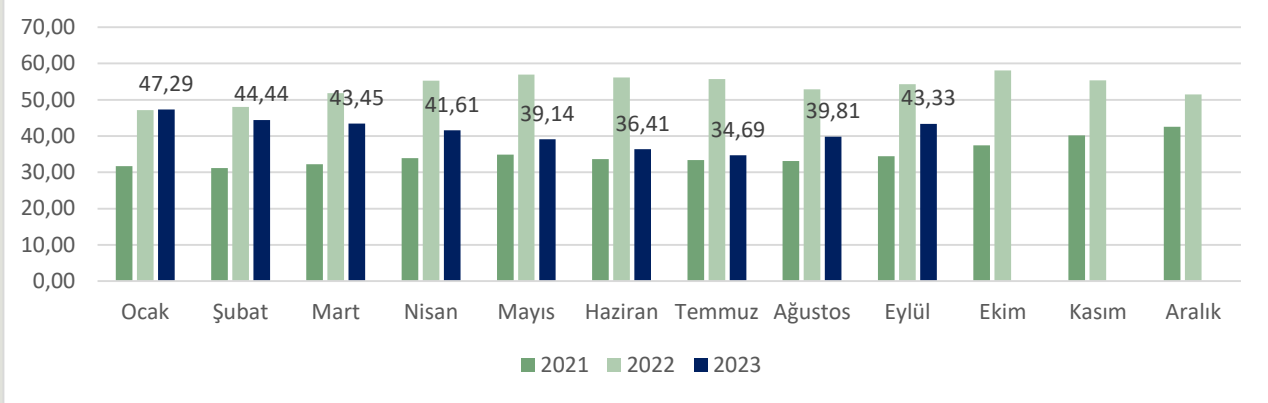
*** Yağ ve protein oranlarındaki her bir düzey (0,1'lik değişim) için ± 8 Kuruş fark uygulanacaktır.

****Baz alınan yağ ve protein oranlarındaki her bir düzey (0,1'lik değişim) için ± 10 Kuruş fark uygulanacaktır.

*****Baz alınan yağ ve protein oranlarındaki her bir düzey (0,1'lik değişim) için ± 17 Kuruş fark uygulanacaktır.

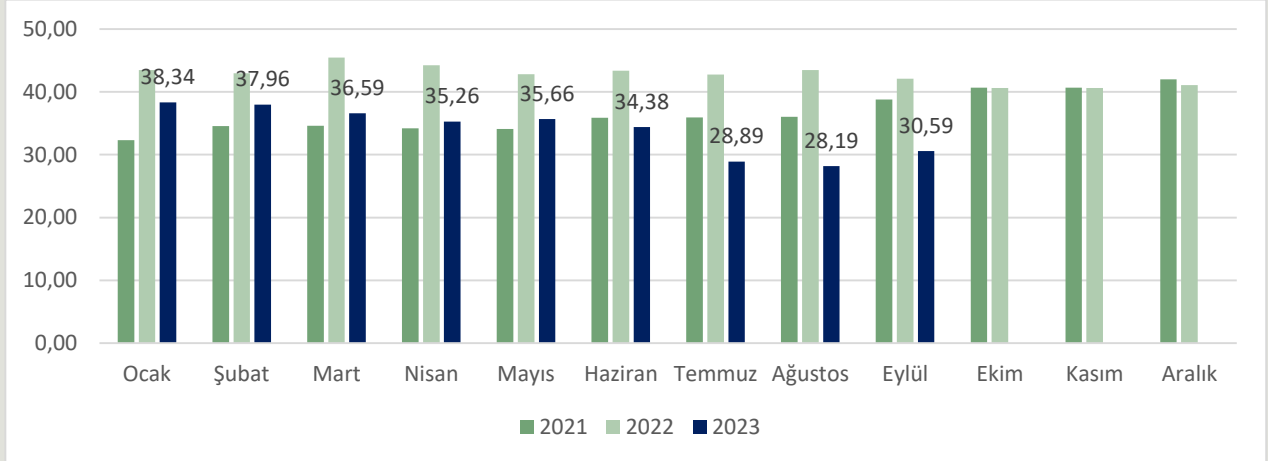
BAZI ÜLKELERDE ÇİĞ SÜT FİYATLARI

ABD ÇİĞ SÜT FİYATLARI (Euro/100 kg)



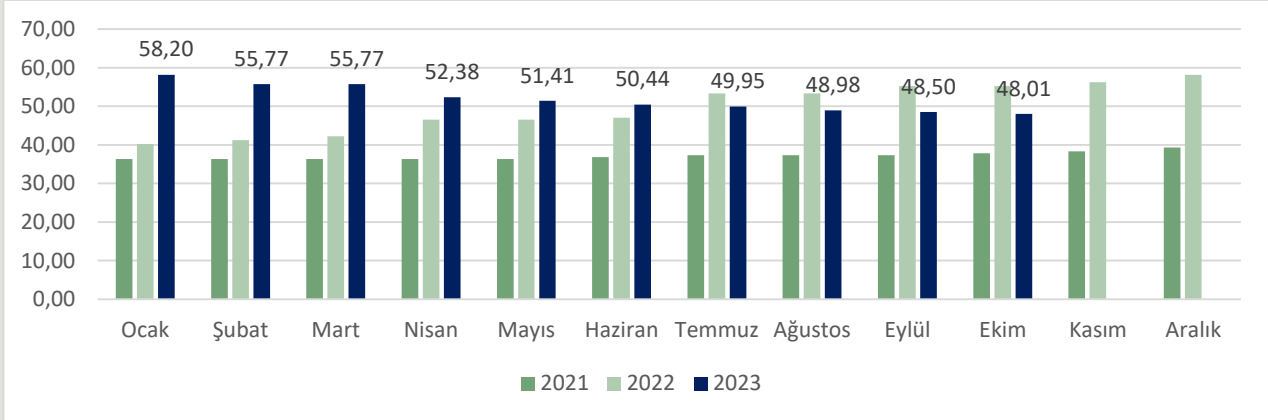
Vergi dâhil değildir. Yağ: ortalama %3,7

YENİ ZELANDA ÇİĞ SÜT FİYATLARI (Euro/100 kg)



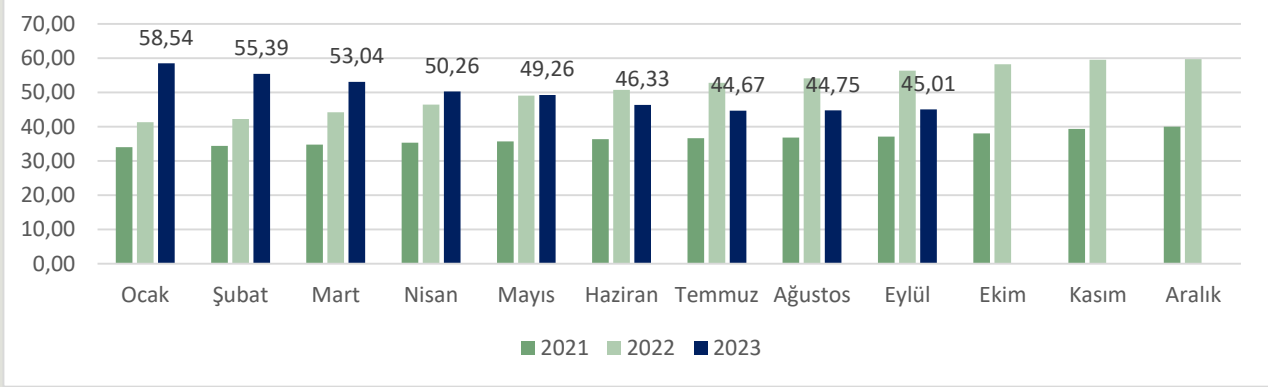
Yağ: %4,2, Protein: %3,4

İTALYA (LOMBARDY) ÇİĞ SÜT FİYATLARI (Euro/100 kg)



Yağ: %3,7, Protein: %3,25

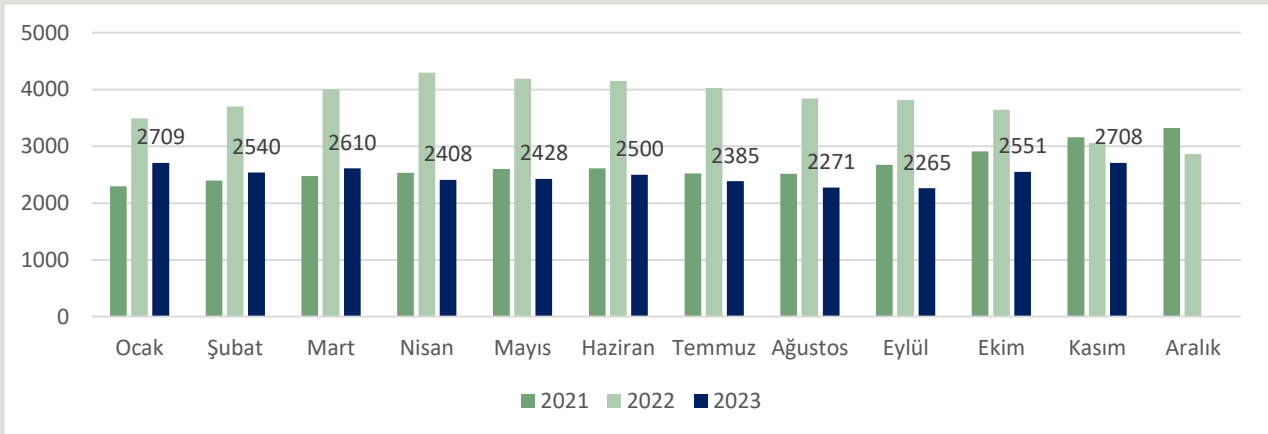
ALMANYA (BAVERIA) ÇİĞ SÜT FİYATLARI (Euro/100 kg)



Yağ: %4,0, Protein: %3,4

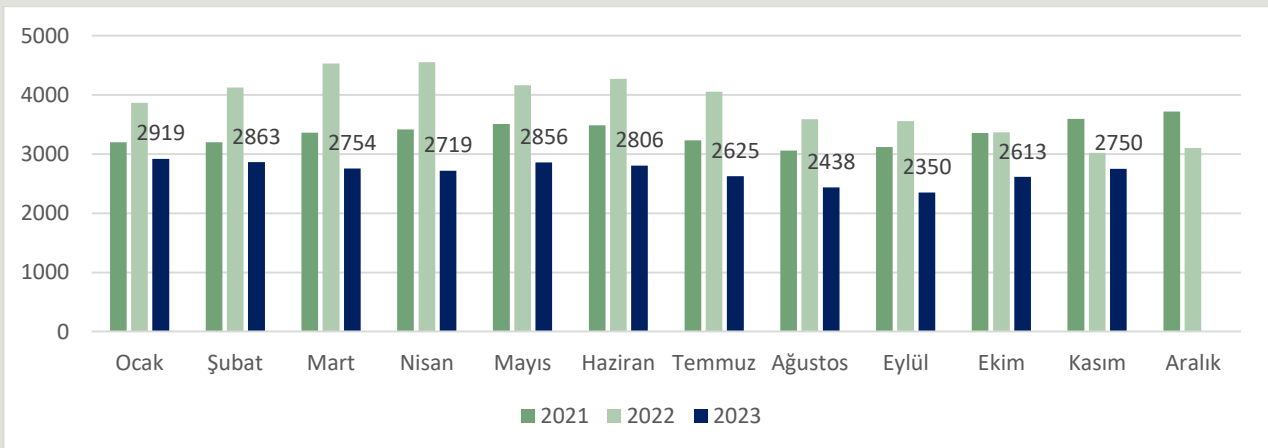
BAZI ÜLKELERDE SÜT ÜRÜNLERİ FİYATLARI

ALMANYA YAĞSIZ SÜTTOZU FİYATLARI (Euro/ton)

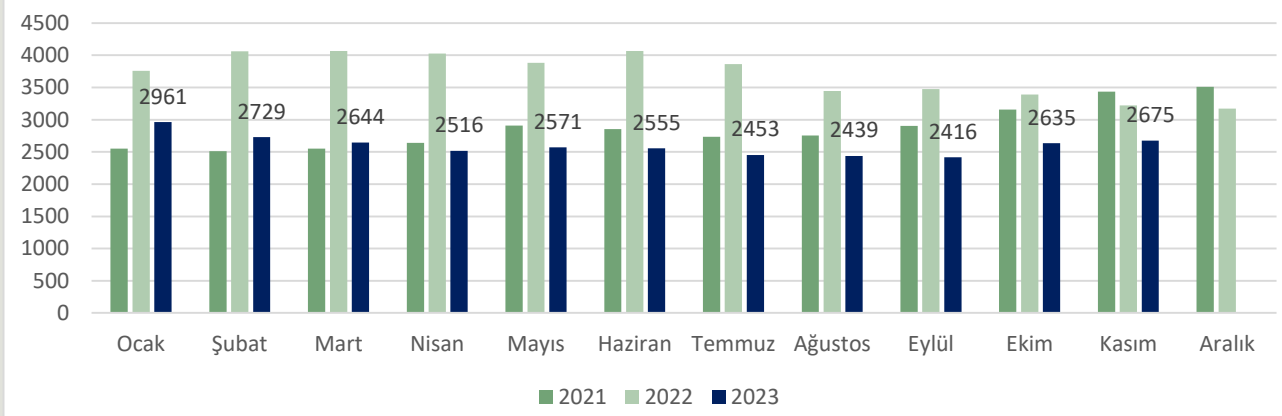


2708 Euro = 2954 USD

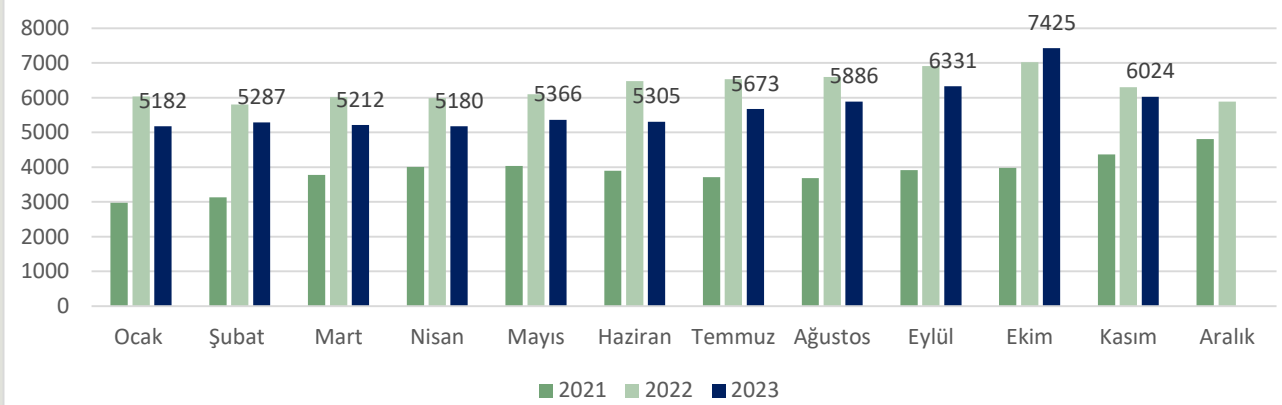
OKYANUSYA YAĞSIZ SÜTTOZU FİYATLARI (Dolar/ton)



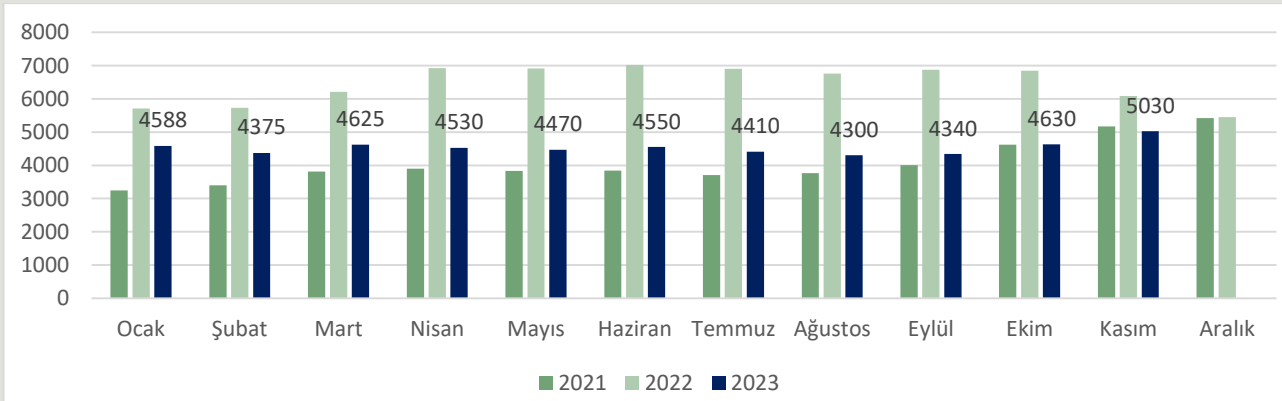
ABD YAĞSIZ SÜTTOZU FİYATLARI (Dolar/Ton)



ABD TEREYAĞI FİYATLARI (Dolar/Ton)

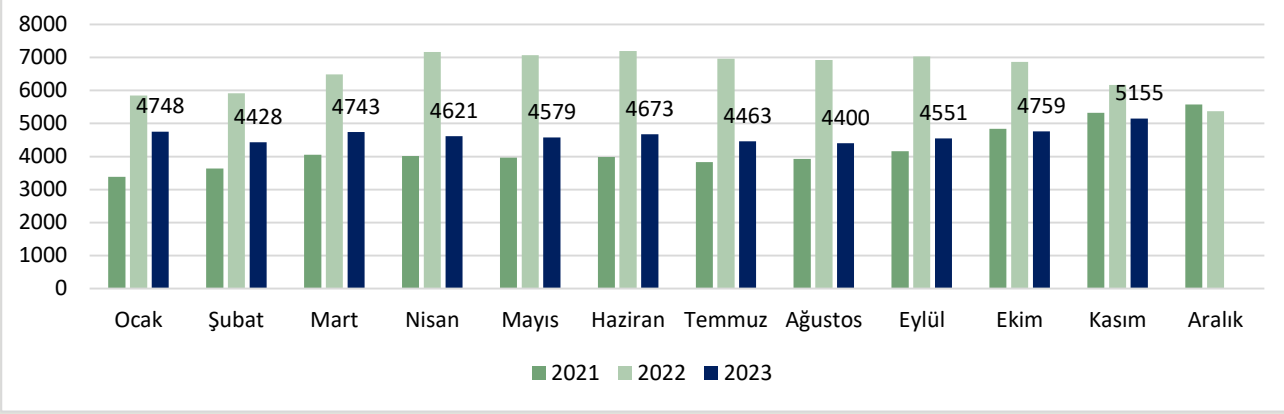


İTALYA TEREYAĞI FİYATLARI (Euro/Ton)



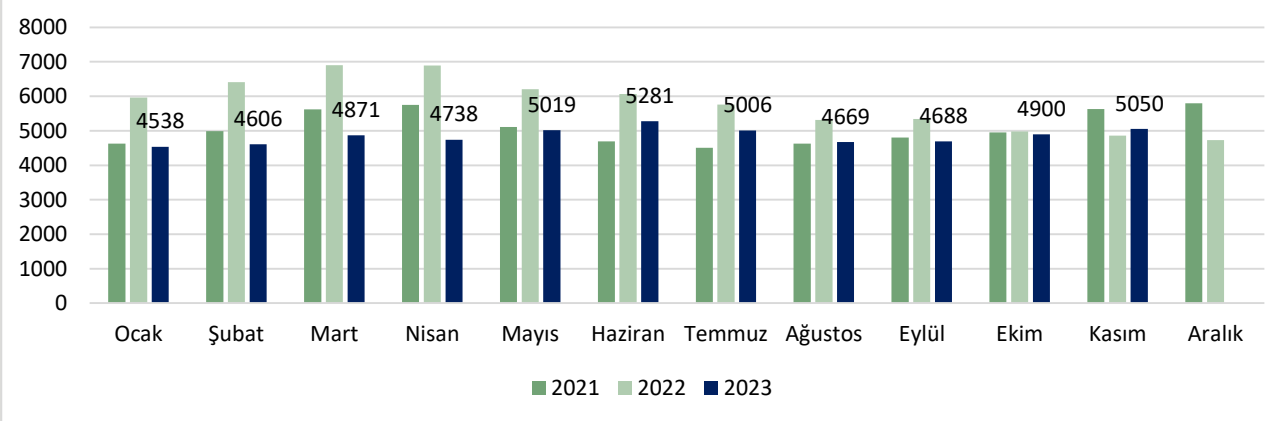
5030 Euro= 5487 USD

ALMANYA TEREYAĞI FİYATLARI (Euro/ton)

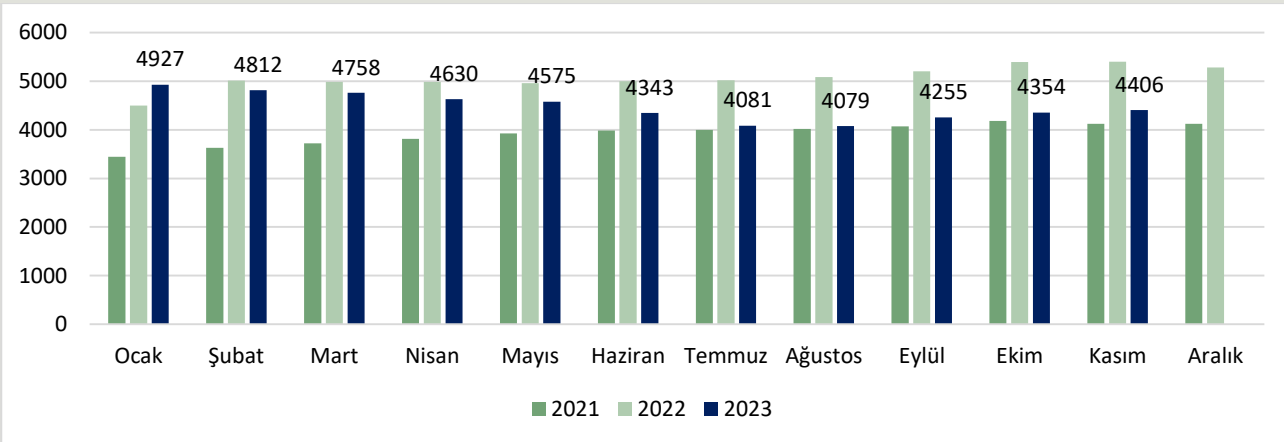


5155 Euro= 5623 USD

OKYANUSYA TEREYAĞI FİYATLARI (Dolar/ton)

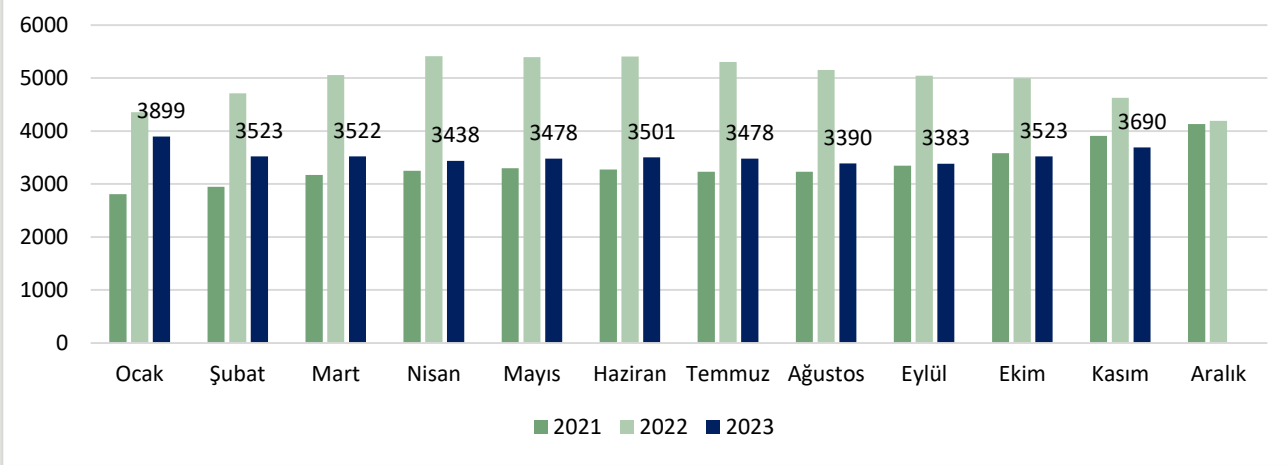


ABD YAĞLI SÜTTOZU FİYATI (Dolar/ton)



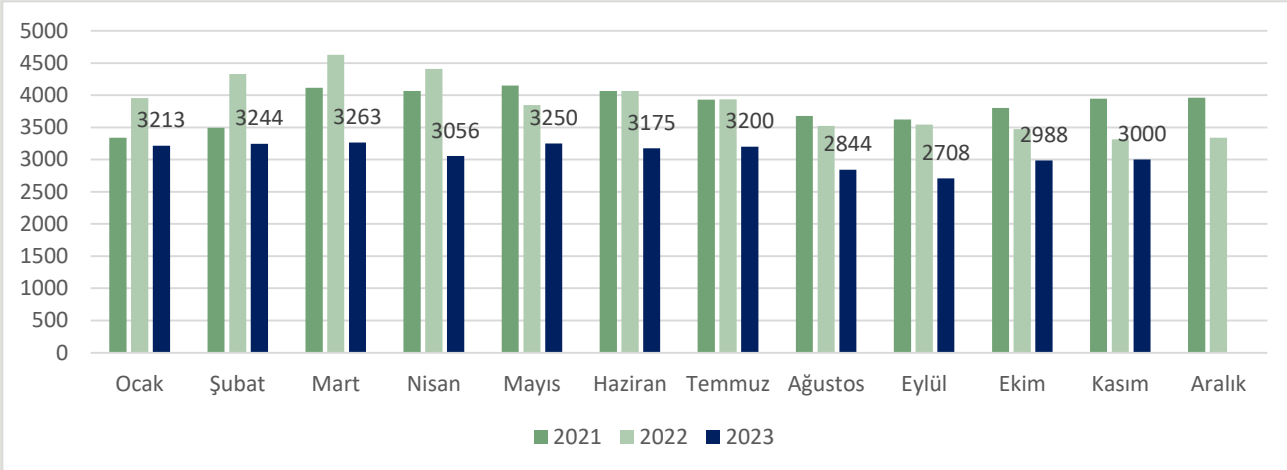


ALMANYA YAĞLI SÜTTOZU FİYATLARI (Euro/ton)



3690 Euro= 4025 USD

OKYANUSYA YAĞLI SÜTTOZU FİYATLARI (Dolar/ton)



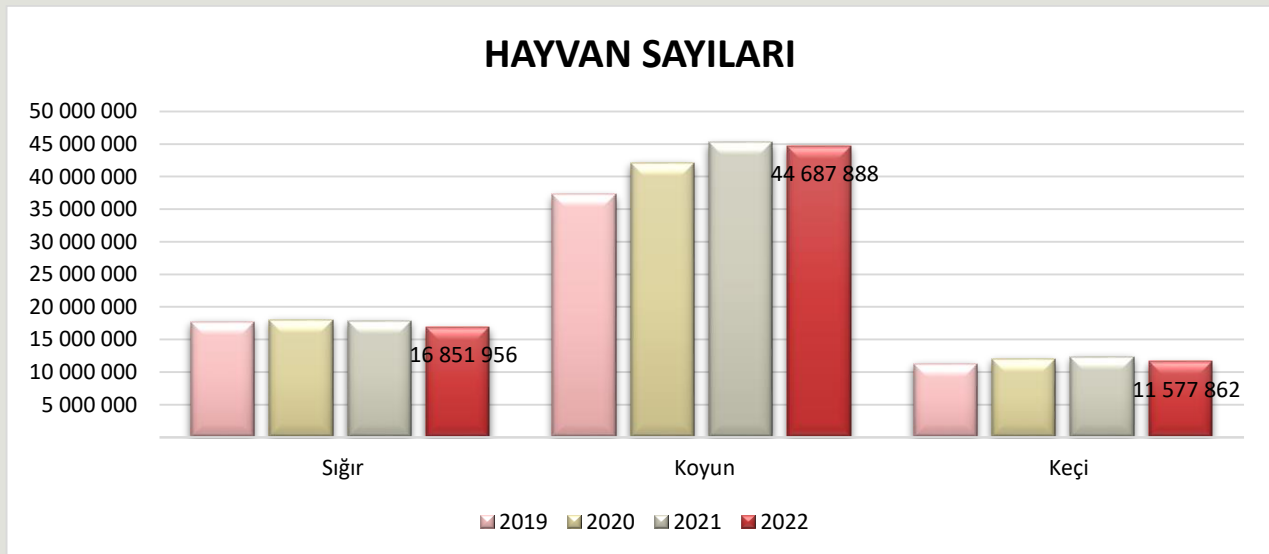
Kaynak: www.clal.it

2. KIRMIZI ET SEKTÖRÜ

ÜLKEMİZDE HAYVAN VARLIĞI (BAŞ)

	2020	%Değ.	2021	%Değ.	2022	%Değ.	2023 (Haziran)	%Değ.
Büyükbaş	18 157 987	1,60	18 036 117	-0,67	17 023 791	-5,6	16 687 768	-2,0
Sığır	17 962 899	1,55	17 850 543	-0,63	16 851 956	-5,6	16 520 965	-2,0
Kültür	8 838 498	3,26	8 824 784	-0,16	8 295 825	-6,0	8 147 005	-1,8
Kültür Melezi	7 594 127	0,52	7 641 100	0,62	7 324 866	-4,1	7 267 667	-0,8
Yerli	1 530 274	-2,76	1 384 659	-9,52	1 231 265	-11,1	1 106 293	-10,1
Manda	195 088	5,92	185 574	-4,88	171 835	-7,4	166 803	-2,9
Küçükbaş	54 112 626	11,62	57 519 204	6,30	56 265 750	-2,2	53 274 118	-5,3
Koyun	42 126 781	13,01	45 177 690	7,24	44 687 888	-1,1	42 565 444	-4,7
Merinos	3 547 033	15,29	3 994 791	12,62	3 958 934	-0,9	3 918 678	-1,0
Yerli	38 579 748	12,81	41 182 899	6,75	40 728 954	-1,1	38 646 766	-5,1
Keçi	11 985 845	6,96	12 341 514	2,97	11 577 862	-6,2	10 708 674	-7,5
Kıl	11 698 825	6,70	12 051 957	3,02	11 320 208	-6,1	10 496 158	-7,3
Tiftik	287 020	19,07	289 557	0,88	257 654	-11,0	212 516	-17,5

TÜİK Hayvansal Üretim İstatistiklerini haziran ayı ve yılsonu olmak üzere iki kez açıklamaktadır. Yukarıdaki tablonun en sağ sütununda, 2022 yılı sonundaki hayvan sayıları ile 2023 yılının haziran ayına ait hayvan sayılarının değişimi hesaplanmıştır. Maalesef tüm dünyada ve ülkemizde yaşanan pandemi, ekonomik ve enflasyon kaynaklı sıkıntılardan hayvancılık sektörü de olumsuz etkilenmiş ve bu yıl büyükbaş hayvan sayılarında azalma yaşanmıştır. 2022 yılı sonunda da yaşanan büyükbaş hayvan sayısındaki azalmanın 2023 yılı içerisinde de devam ettiği görülmektedir.





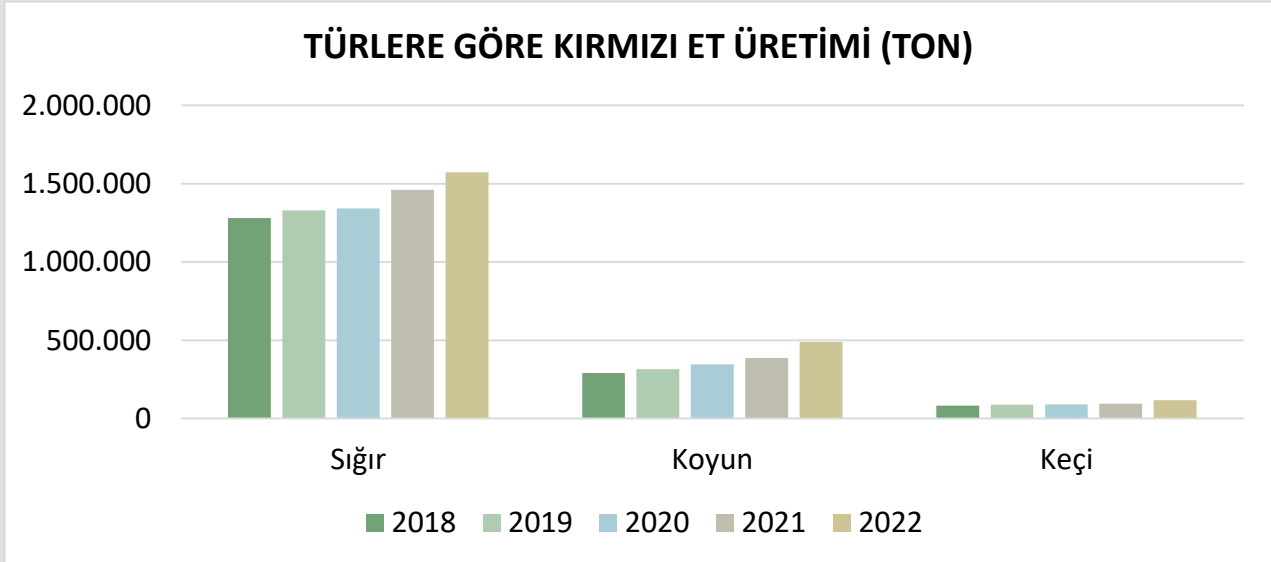
ÜLKEMİZDE KIRMIZI ET ÜRETİMİ (TON)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toplam	1.661.767	1.740.616	1.785.952	1.952.038	2.191.625
Sığır	1.281.234	1.330.169	1.341.446	1.460.719	1.572.747
Manda	6.515	7.150	8.424	10.831	13.586
Koyun	291.179	316.170	345.639	385.933	489.354
Keçi	82.839	87.126	90.443	94.555	115.938

2020 ve 2021 yılına ait "Kırmızı Et Üretim İstatistikleri" 6 Mayıs 2022 tarihinde TÜİK tarafından açıklanmıştır. TÜİK tarafından yapılan açıklamada, kırmızı et üretiminin, Tarımsal İşletmelerde Hayvansal Üretim Araştırmasından elde edilen demografik verilere dayalı olarak belirlenen "Kasaplık Güç Oranı" ile hesaplanan "iç popülasyondan kesilen hayvan sayısı" ile "ithalattan kesilen hayvan sayısı"nın ortalama karkas ağırlıkları ile çarpılması suretiyle elde edildiği ifade edilmiştir.

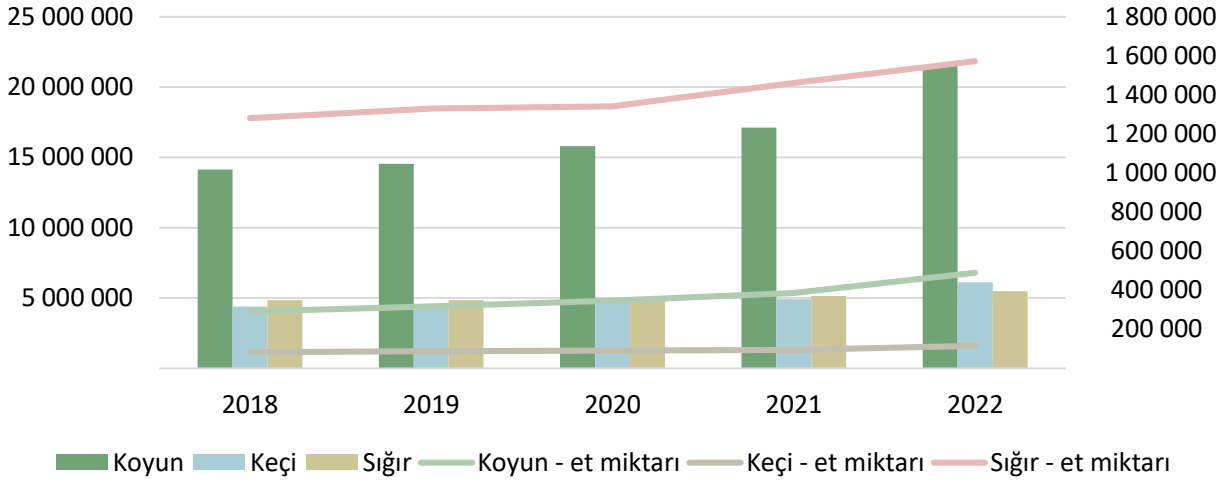
Buna göre 2020 yılında 1 milyon 785 bin 952 ton olan kırmızı et üretimi, 2021 yılında %9,3 artarak 1 milyon 952 bin 38 ton olarak tahmin edilmiştir. Metodolojide yapılan bu revizyon ile 2011 yılından itibaren tüm kesilen hayvan sayısı ve üretilen kırmızı et miktarı verileri revize edilmiştir.

2022 yılı kırmızı et üretim istatistikleri ise 5 Mayıs 2023 tarihinde açıklanmış olup, ülkemizde toplam kırmızı et üretimi bir önceki yıla göre %12,3 artarak 2 milyon 191 bin 625 ton olarak tahmin edilmiştir.



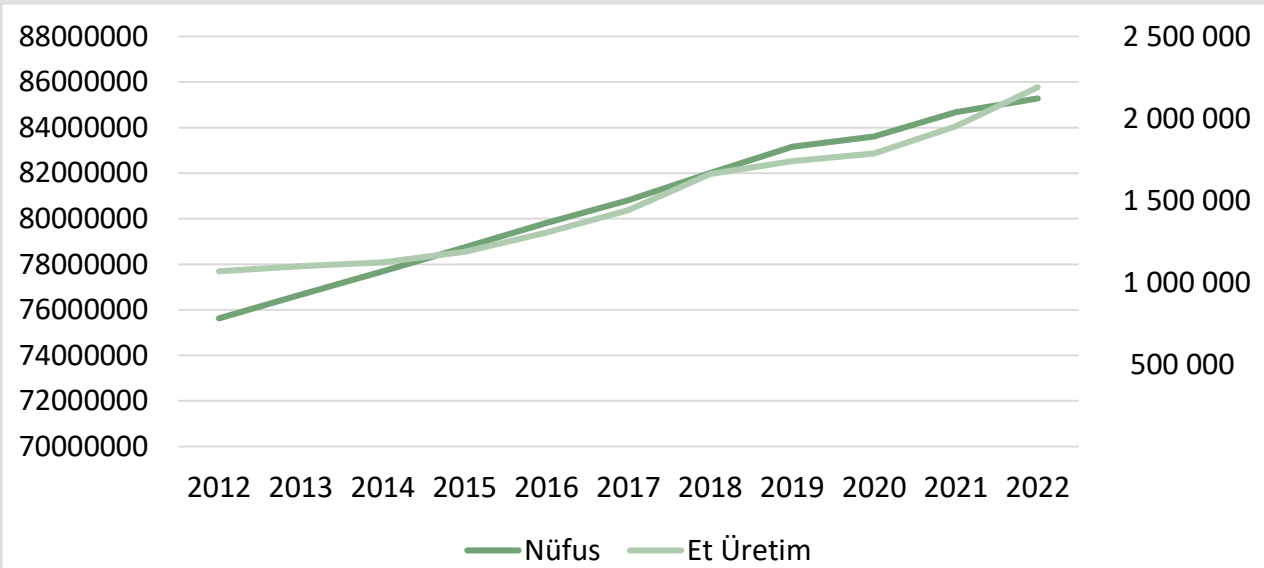


Türlerine Göre Kesilen Hayvan Sayısı ve Üretilen Et Miktarı



Kaynak: TÜİK

ÜLKEMİZDE NÜFUS VE KIRMIZI ET TÜKETİM MİKTARI GELİŞMELERİ

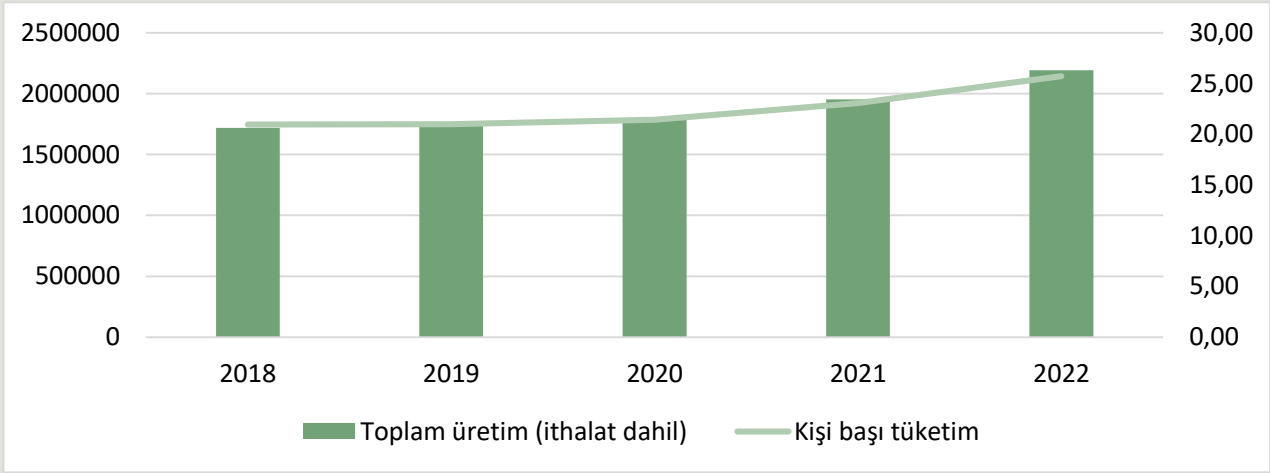




SETBİR

ÜLKEMİZDE KİŞİ BAŞINA KIRMIZI ET TÜKETİMİ

	Nüfus	Toplam üretim (ithalat dâhil, ton)	Kişi başı tüketim (kg)
2017	80.810.525	1.459.206	18,06
2018	82.003.882	1.717.520	20,94
2019	83.154.997	1.745.665	20,99
2020	83.614.362	1.790.532	21,41
2021	84.680.273	1.953.243	23,07
2022	85.279.553	2.192.033	25,70



Kaynak: TÜİK

KIRMIZI ET DIŞ TİCARETİ

Yıl	HS6	HS6 adı	İhracat Miktar, Kg	İthalat Miktar, Kg	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2021	20110	Büyükbaş hayvanlarının karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	0	1	2.347.180	12
	20120	Büyükbaş hayvanlarının kemikli etleri (karkas ve yarım karkaslar HARIÇ); taze veya soğutulmuş	22.045	0	191.224	0
	20130	Büyükbaş hayvanlarının kemiksiz etleri; taze veya soğutulmuş	11.495	1.204.659	95.346	7.209.076
	20210	Büyükbaş hayvanlarının karkas ve yarım karkasları; dondurulmuş	47.720	0	212.849	0
	20220	Büyükbaş hayvanlarının kemikli etleri (karkas ve yarım karkaslar HARIÇ); dondurulmuş	12.509	0	167.728	0
	20230	Büyükbaş hayvanlarının kemiksiz etleri; dondurulmuş	365.925	8	1.322.397	1.095
	20410	Kuzuların karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	162.141	0	1.184.630	0
	20421	Koyunların karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	85.343	0	576.109	0
	20422	Koyunların kemikli diğer etleri; taze veya soğutulmuş	33.912	0	153.976	0



	20423	Koyunların kemiksiz etleri; taze veya soğutulmuş	1.606	0	10.728	0
	20430	Kuzuların karkasları ve yarım karkasları; dondurulmuş	63.128	0	329.913	0
	20441	Koyunların karkasları ve yarım karkasları; dondurulmuş	222.273	0	847.248	0
	20442	Koyunların kemikli diğer etleri; dondurulmuş	27.332	0	178.421	0
	20443	Koyun ve kuzuların kemiksiz etleri; dondurulmuş	2.276	0	22.514	0
	20450	Keçi eti (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	842	0	6.149	0
	Yıl toplamı:		1.580.054	1.204.668	7.646.412	7.210.183
Yıl	HS6	HS6 adı	İhracat Miktar, Kg	İthalat Miktar, Kg	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2022	20110	Büyükbaş hayvanlarının karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	49.455	0	314.702	0
	20120	Büyükbaş hayvanlarının kemikli etleri (karkas ve yarım karkaslar HARIÇ); taze veya soğutulmuş	12.568	0	105.051	0
	20130	Büyükbaş hayvanlarının kemiksiz etleri; taze veya soğutulmuş	8.517	399.953	90.800	2.961.269
	20210	Büyükbaş hayvanlarının karkas ve yarım karkasları; dondurulmuş	86.543	0	458.137	0
	20220	Büyükbaş hayvanlarının kemikli etleri (karkas ve yarım karkaslar HARIÇ); dondurulmuş	26.446	2.353	260.577	24.566
	20230	Büyükbaş hayvanlarının kemiksiz etleri; dondurulmuş	284.487	5.680	2.892.299	82.565
	20410	Kuzuların karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	4.056.726	0	23.900.625	0
	20421	Koyunların karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	119.713	0	660.408	0
	20422	Koyunların kemikli diğer etleri; taze veya soğutulmuş	59.562	0	284.037	0
	20423	Koyunların kemiksiz etleri; taze veya soğutulmuş	42	0	153	0
	20430	Kuzuların karkasları ve yarım karkasları; dondurulmuş	195.067	0	1.014.144	0
	20441	Koyunların karkasları ve yarım karkasları; dondurulmuş	337.880	0	1.385.347	0
	20442	Koyunların kemikli diğer etleri; dondurulmuş	86.278	0	386.847	0
	20443	Koyun ve kuzuların kemiksiz etleri; dondurulmuş	17.555	1	97.920	6
	Yıl toplamı:		5.340.839	407.987	31.851.047	3.068.406
Yıl	HS6	HS6 adı	İhracat Miktar, kg	İthalat Miktar, kg	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2023 (Eylül)	20120	Büyükbaş hayvanlarının kemikli etleri (karkas ve yarım karkaslar HARIÇ); taze veya soğutulmuş	0	17.329.399	0	108.622.636
	20130	Büyükbaş hayvanlarının kemiksiz etleri; taze veya soğutulmuş	0	1.754.202	0	13.828.620
	20220	Büyükbaş hayvanlarının kemikli etleri (karkas ve yarım karkaslar HARIÇ); dondurulmuş	1.567	0	28.295	0
	20230	Büyükbaş hayvanlarının kemiksiz etleri; dondurulmuş	66.907	347	901.888	5.274
	20421	Koyunların karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	0	1	0	5
	20441	Koyunların karkasları ve yarım karkasları; dondurulmuş	0	1.691	0	32.726



	20442	Koyunların kemikli diğer etleri; dondurulmuş	450	1.000	5.703	7.260
	20443	Koyun ve kuzuların kemiksiz etleri; dondurulmuş	462	0	2.063	0
	Yıl toplamı:		69.386	19.086.640	937.949	122.496.521

ET ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ

Yıl	HS6	HS6 adı	İhracat Miktar, Kg	İthalat Miktar, Kg	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2021	160100	Etten, sakatattan veya kandan yapılmış sosisler ve benzeri ürünler ve esaslı bu ürünler olan gıda müstahzarları	29.606.661	62.773	36.485.478	97.030
	160210	Hazırlanmış veya konserve edilmiş homojenize et, sakatat veya kan (sosisler ve benzerleri HARIÇ)	0	12	0	19
	160220	Hayvanların karaciğerlerinden hazırlanmış veya konserve edilmiş ürünler (homojenize ürünler, sosisler vb. HARIÇ)	5.222	12	16.187	24
	160250	Siğir cinsi hayvanlardan hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat	2.156.939	85	7.762.411	140
	160290	Diğer hayvanların et ve sakatatından hazırlanmış veya konserve edilmiş müstahzarlar (kan müstahzarları DAHİL)	87.336	51	336.380	108
		Yıl toplamı:		31.856.158	62.933	44.600.456
2022	160100	Etten, sakatattan, kandan veya böcekten yapılmış sosisler ve benzeri ürünler ve esaslı bu ürünler olan gıda müstahzarları	30.095.464	49.051	41.659.205	139.925
	160210	Hazırlanmış veya konserve edilmiş homojenize et, sakatat veya kan (sosisler ve benzerleri HARIÇ)	6.910	11	4.587	28
	160220	Hayvanların karaciğerlerinden hazırlanmış veya konserve edilmiş ürünler (homojenize ürünler, sosisler vb. HARIÇ)	657	28	3.916	116
	160250	Siğir cinsi hayvanlardan hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat	1.697.706	106.216	9.114.074	630.684
	160290	Diğer hayvanların et ve sakatatından hazırlanmış veya konserve edilmiş müstahzarlar (kan müstahzarları DAHİL)	43.908	22	282.930	70
		Yıl toplamı:		31.844.645	155.328	51.064.712
Yıl	HS6	HS6 adı	İhracat Miktar,kg	İthalat Miktar,kg	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2023 (Eylül)	160100	Etten, sakatattan, kandan veya böcekten yapılmış sosisler ve benzeri ürünler ve esaslı bu ürünler olan gıda müstahzarları	22.328.307	53.495	35.227.027	254.742
	160210	Hazırlanmış veya konserve edilmiş homojenize et, sakatat veya kan (sosisler ve benzerleri HARIÇ)	3.378	34	10.671	144
	160220	Hayvanların karaciğerlerinden hazırlanmış veya konserve edilmiş ürünler (homojenize ürünler, sosisler vb. HARIÇ)	851	4	7.094	24
	160250	Siğir cinsi hayvanlardan hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat	1.247.766	176.659	6.327.415	984.854
	160290	Diğer hayvanların et ve sakatatından hazırlanmış veya konserve edilmiş müstahzarlar (kan müstahzarları DAHİL)	114.206	23	359.671	65
		Yıl toplamı:		23.694.508	230.215	41.931.878

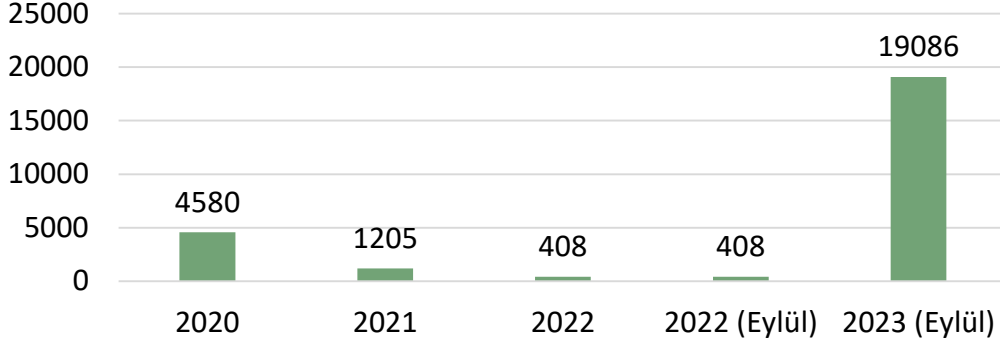
2023 yılı verileri geçicidir.

Kaynak: TÜİK

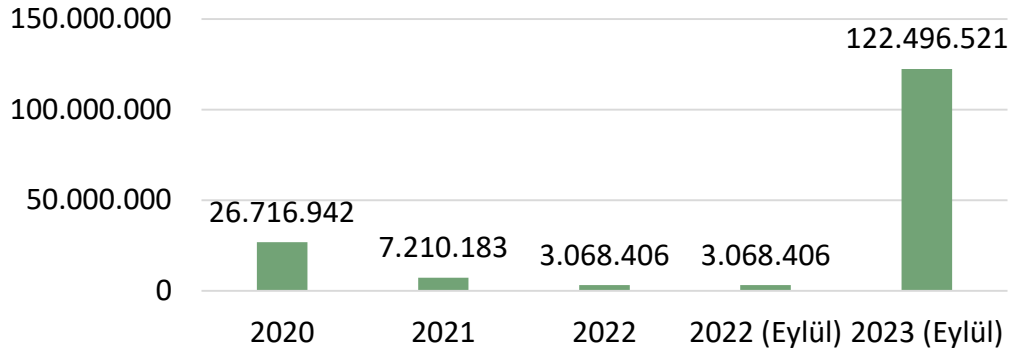


KIRMIZI ET DIŞ TİCARETİ

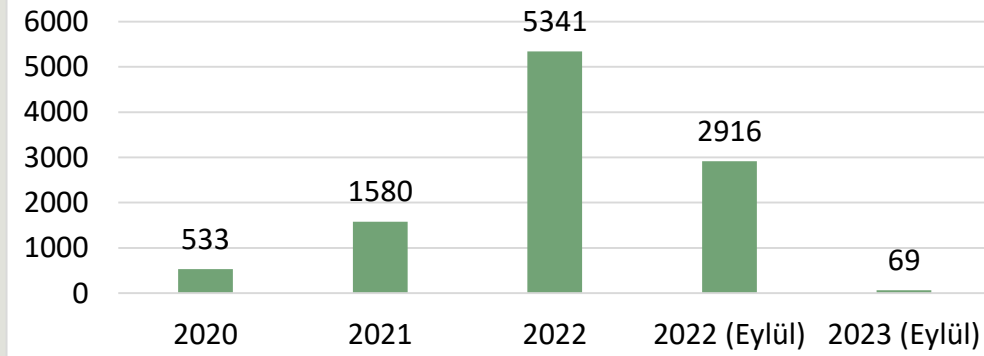
İTHALAT (Ton)



İTHALAT (Dolar)

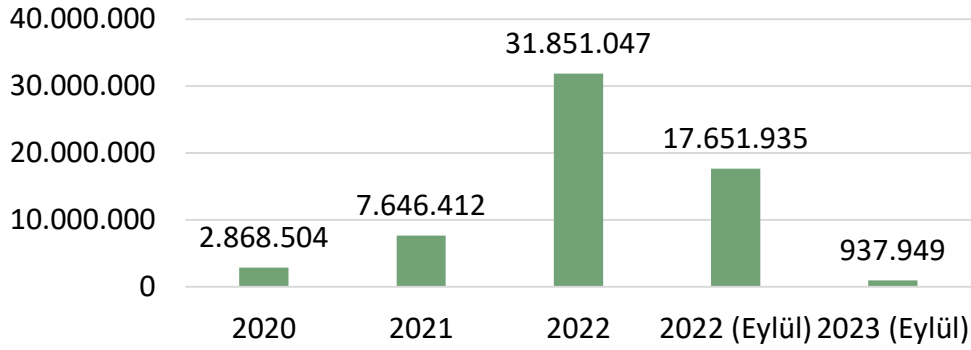


İHRACAT (Ton)





İHRACAT (Dolar)

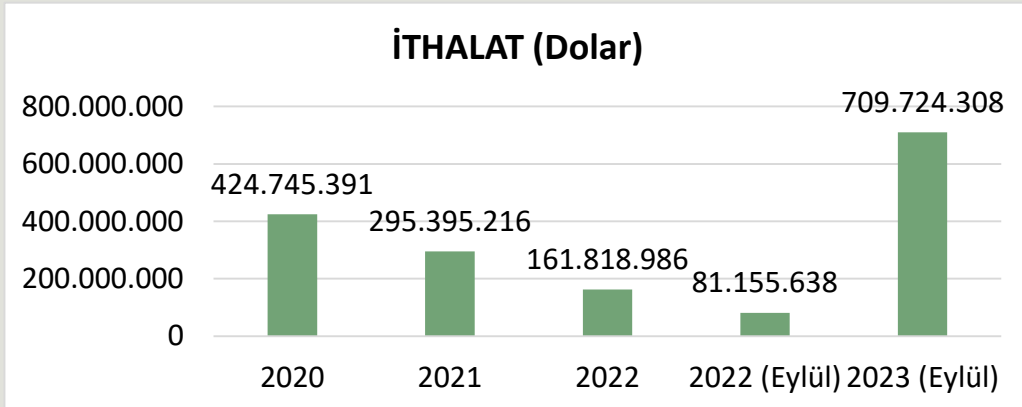
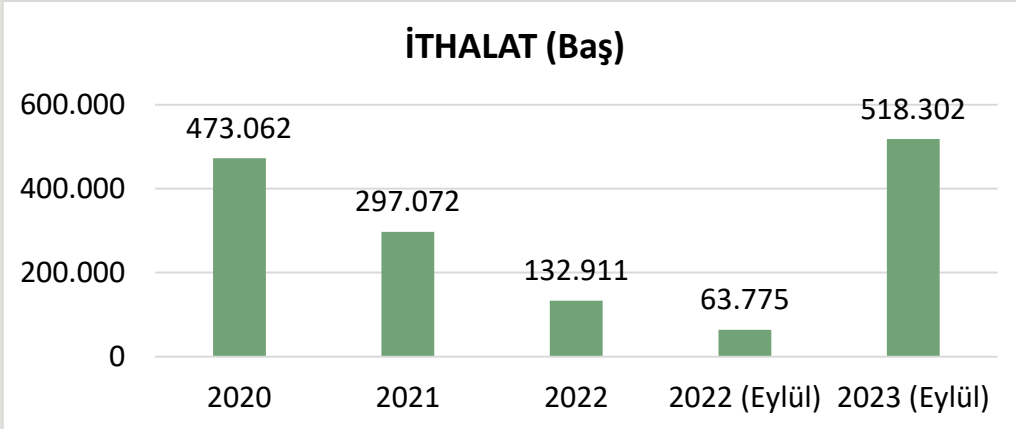


CANLI HAYVAN DIŞ TİCARETİ

Yıl	HS8	HS8 adı	İhracat (Baş)	İhracat (Dolar)	İthalat (Baş)	İthalat (Dolar)
2021	1022110	Düveler (doğurmamış dişi sığırlar); damızlık olanlar	3.748	2.203.141	17.624	44.803.066
	1022130	İnekler; damızlık olanlar	289	866.832		0
	1022190	Sığırlar (düveler ve inekler hariç); damızlık olanlar	0	0	6.239	8.978.487
	1022929	Sığırlar; 80 kg < ağırlık <= 160 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik olanlar HARIÇ	0	0	115	67.273
	1022941	Sığırlar; 160 kg < ağırlık <= 300 kg, kesimlik olanlar	2.524	1.399.146		0
	1022949	Sığırlar; 160 kg < ağırlık <= 300 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik olanlar HARIÇ	0	0	196.670	184.468.957
	1022991	Erkek danalar; ağırlık > 400 kg, kesimlik olanlar	2.862	3.727.719		0
	1022999	Diğer sığırlar; ağırlık > 300 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik olanlar HARIÇ	0	0	41.040	47.475.093
		Yıl toplamı:		273.639	45.492.274	297.072
2022			İhracat (Baş)	İhracat (Dolar)	İthalat (Baş)	İthalat (Dolar)
	10221100000	Düveler (doğurmamış dişi sığırlar); damızlık olanlar	4.334	11.951.608	17.507	37.848.081
	10221900000	Sığırlar (düveler ve inekler hariç); damızlık olanlar	100	350.000	5.361	8.127.231
	10229490000	Sığırlar (Bibos veya Poepagus alt cinsine ait olanlar HARIÇ); 160 kg < ağırlık <= 300 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik	0	0	68.867	78.715.900
	10229990000	Diğer sığırlar (Bibos veya Poepagus alt cinsine ait olanlar HARIÇ); ağırlık > 300 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik olan	0	0	25.127	32.890.142
	10410100000	Koyunlar; damızlık olanlar	2.037	842.144	12.390	3.875.364
	10410300000	Kuzular; yaşı <= 1 FAKAT damızlık olanlar HARIÇ	26.643	2.684.926	3.543	340.842
	10410800000	Koyunlar; kuzular ve damızlık olanlar HARIÇ	513.024	60.590.395	0	0
	10420100000	Keçiler; damızlık olanlar	0	0	116	21.426
		Yıl toplamı:		546.138	76.419.073	132.911



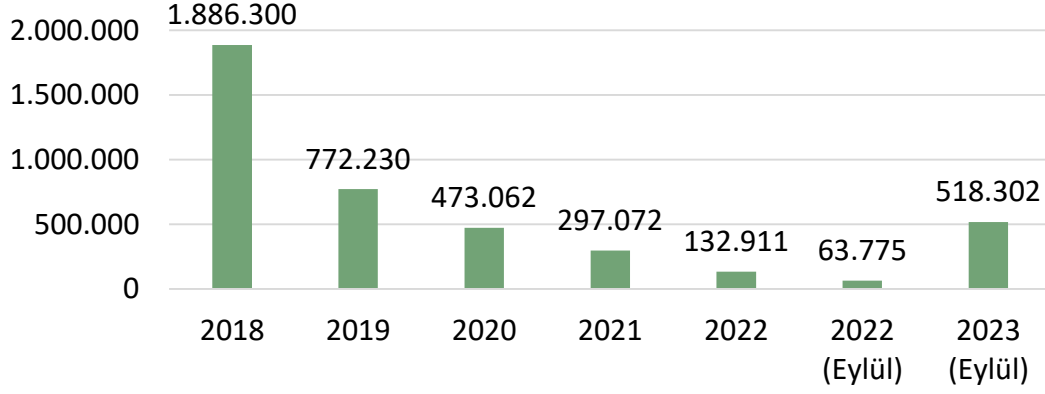
Yıl			İhracat (Baş)	İhracat (Dolar)	İthalat (Baş)	İthalat (Dolar)
2023 (Eylül)	10221100000	Düveler (doğurmamış dişi sığırlar); damızlık olanlar	1.750	5.250.000	53.400	157.010.593
	10221900000	Sığırlar (düveler ve inekler hariç); damızlık olanlar	250	875.000	9.813	17.103.833
	10229290000	Sığırlar (Bibos veya Poephagus alt cinsine ait olanlar HARIÇ); 80 kg < ağırlık <= 160 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik olanlar HARIÇ	0	0	52	104.978
	10229490000	Sığırlar (Bibos veya Poephagus alt cinsine ait olanlar HARIÇ); 160 kg < ağırlık <= 300 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik	0	0	243.014	269.250.909
	10229910011	Erkek danalar (Bibos veya Poephagus alt cinsine ait olanlar HARIÇ); ağırlık > 400 kg, kesimlik olanlar	0	0	69.753	122.560.754
	10229990000	Diğer sığırlar (Bibos veya Poephagus alt cinsine ait olanlar HARIÇ); ağırlık > 300 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik olanlar HARIÇ	0	0	95.118	139.500.469
	10290990000	Canlı diğer büyükbaş hayvanlar; evcil olanlar ve damızlık olanlar HARIÇ	1	507	0	0
	10410100000	Koyunlar; damızlık olanlar	590	311.000	3.066	635.647
	10410300000	Kuzular; yaşı <= 1 FAKAT damızlık olanlar HARIÇ	16.427	1.718.233	41.727	3.421.551
	10410800000	Koyunlar; kuzular ve damızlık olanlar HARIÇ	23.211	2.369.300	0	0
	10420100000	Keçiler; damızlık olanlar	30	35.000	0	0
	10420900018	Keçiler; oğlaklar ve damızlık olanlar HARIÇ	2.358	186.060	2.359	135.574
	Yıl toplamı:		44.617	10.745.100	518.302	709.724.308



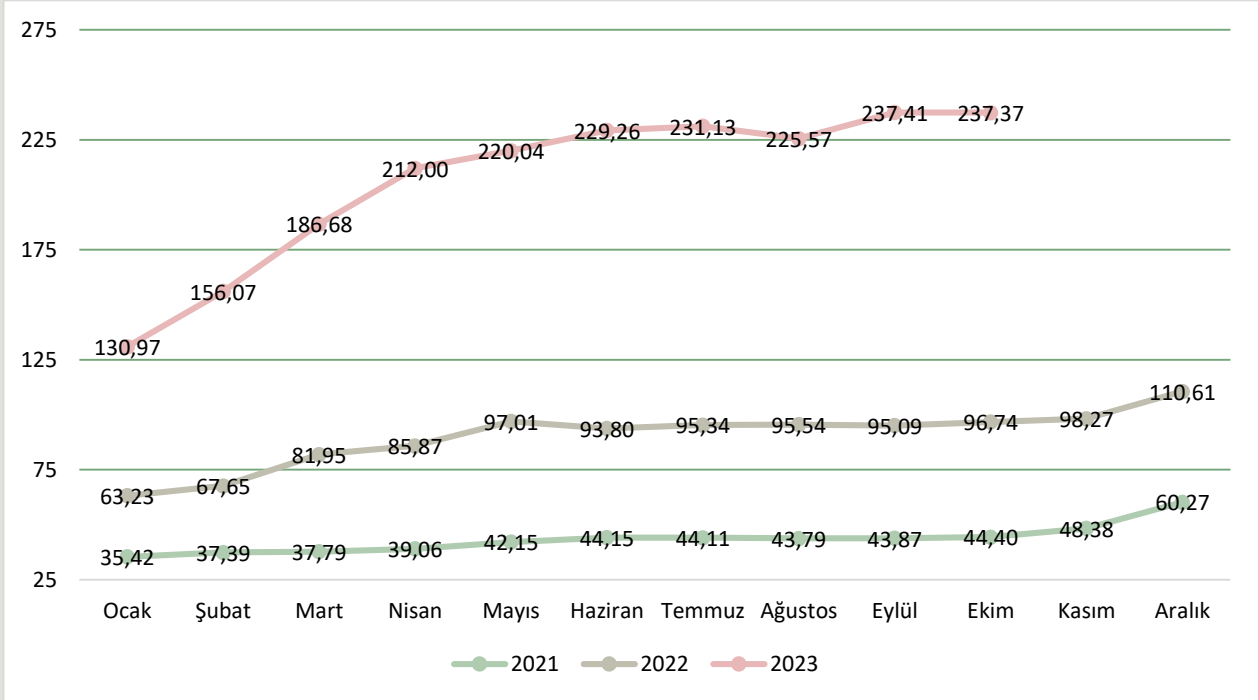


SETBİR

2018 - 2023 CANLI HAYVAN İTHALATI (Baş)



ÜLKEMİZDE DANA KARKAS FİYATLARI



Kaynak: Ankara Ticaret Borsası Fiyat Tescil Bülteni



ÜLKEMİZDE 2022 VE 2023 YILLARI AYLIK DANA KARKAS FİYATLARI

DANA KARKAS FİYATLARI (TL/kg)				
	Ulusal Kırmızı Et Konseyi	% Değişim	Ankara Ticaret Borsası	% Değişim
Eki.22	101,57	2,5	96,74	1,7
Kas.22	103,15	1,6	98,27	1,6
Ara.22	114,23	10,7	110,61	12,6
Oca.23	133,27	16,7	130,97	18,4
Şub.23	156,69	17,6	156,07	19,2
Mar.23	186,30	18,9	186,68	19,6
Nis.23	205,21	10,2	212,00	13,6
May.23	221,71	8,0	220,04	3,8
Haz.23	226,04	2,0	229,26	4,2
Tem.23	232,34	2,8	231,13	0,8
Ağu.23	226,50	-2,5	225,57	-2,4
Eyl.23	241,65	6,7	237,41	5,2
Eki.23	238,19	-1,4	237,37	-0,02

DÜNYA KIRMIZI ET ÜRETİM RAKAMLARI

Gıda ve Tarım Örgütü'nün haziran ayında yayımladığı "Gıda Öngörülerini" raporuna göre, 2022 yılında dünya et üretiminin 362,6 milyon ton olması tahmin edilmektedir. Türler bazında et üretimine baktığımızda ise, 76,3 milyon ton büyükbaş eti, 16,7 milyon ton küçükbaş eti, 142,7 milyon ton kanatlı eti ve 122,3 milyon ton domuz eti olarak tahmin edildiği görülmektedir.

DÜNYA SIĞIR ETİ VE BUFALO ETİ ÜRETİMİ (BİN TON KARKAS AĞIRLIK EŞDEĞERİ)

	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dünya Üretimi (FAO) (OECD)	64568	67506	68462	69500	70474	70882	71452
GIRA Et Gelişimleri Kitabı Verileri	63205	65628	67230	69482	69987	68307	67964

Kaynak: IMS-GIRA Et Kitabı, 2022

BAZI BÖLGELERDE SIĞIR ETİ ÜRETİMLERİ (BİN TON KARKAS AĞIRLIK EŞDEĞERİ)

	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021
AB	7977	7881	7880	8002	7905	6895	6860
Kuzey Amerika	14891	14500	15040	15470	15720	15751	16274
Güney Amerika	14409	14758	15427	16735	16236	16026	15017



SETBİR

Asya	12261	13207	13567	13760	14081	13853	14204
Avustralya	2128	2129	2148	2308	2433	2132	1867
Yeni Zelanda	601	647	655	672	713	726	745

Kaynak: IMS-GIRA Et Kitabı, 2022

DÜNYA KOYUN ETİ ÜRETİMİ (BİN TON KARKAS AĞIRLIK EŞDEĞERİ)

	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dünya Üretimi (FAO)	13254	14644	14891	15069	15279	15520	15742
GIRA Et Gelişimleri Kitabı Verileri	13553	15335	15830	16106	16532	16257	16536

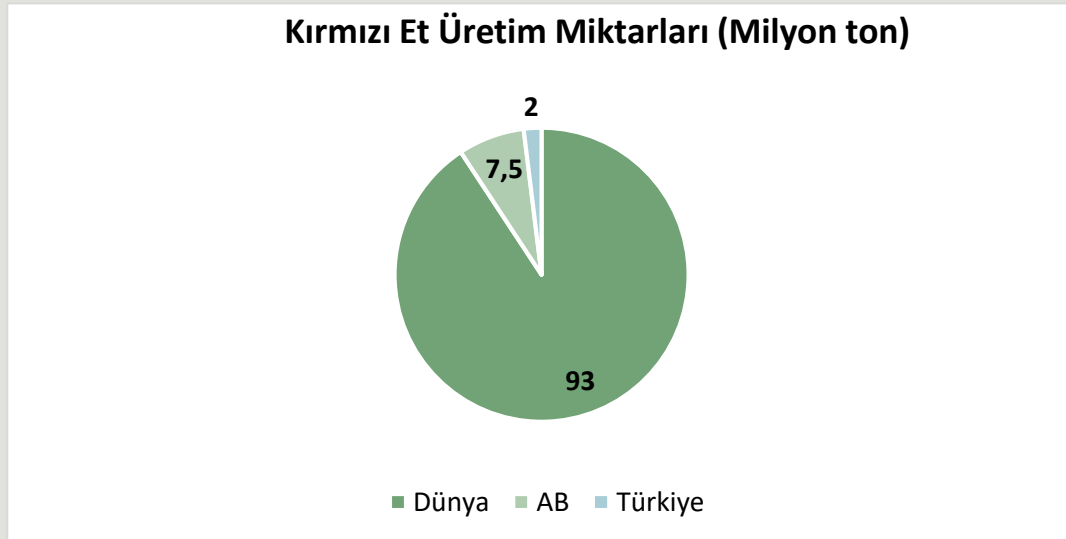
Kaynak: IMS-GIRA Et Kitabı, 2022

BAZI BÖLGELERDE KOYUN ETİ ÜRETİMLERİ (BİN TON KARKAS AĞIRLIK EŞDEĞERİ)

	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021
AB	950	918	927	929	949	624	630
Kuzey Amerika	184	184	183	188	188	184	185
Güney Amerika	294	279	283	252	253	260	261
Asya	6048	7063	7427	7677	7982	8103	8372
Avustralya	536	706	729	760	754	662	660
Yeni Zelanda	445	452	475	467	448	458	444

Kaynak: IMS-GIRA Et Kitabı, 2022

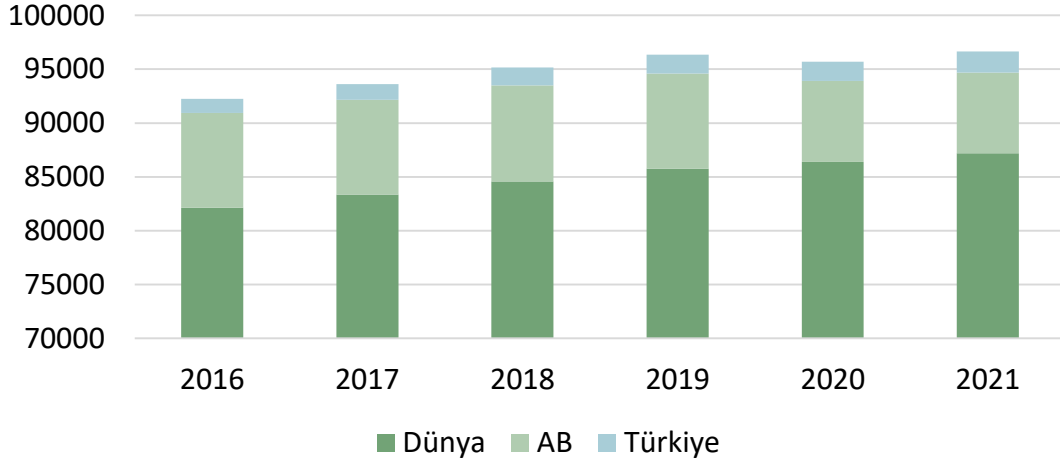
DÜNYADA, AB'DE VE ÜLKEMİZDE KIRMIZI ET ÜRETİM MİKTARI



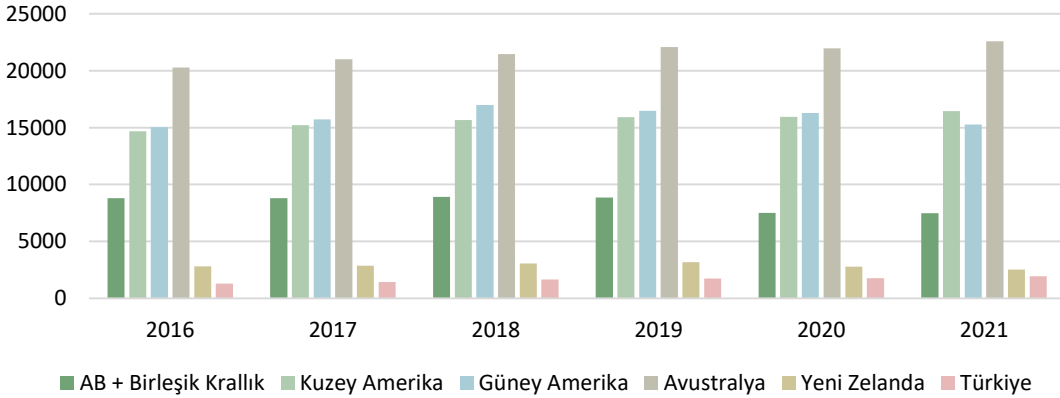
Kaynak: IMS-GIRA Et Kitabı, 2022, TÜİK - 2021



Kırmızı Et Üretim Miktarları (Bin Ton)



Bazı Ülkelerin Yıllık Kırmızı Et Üretim Miktarları (Bin Ton)

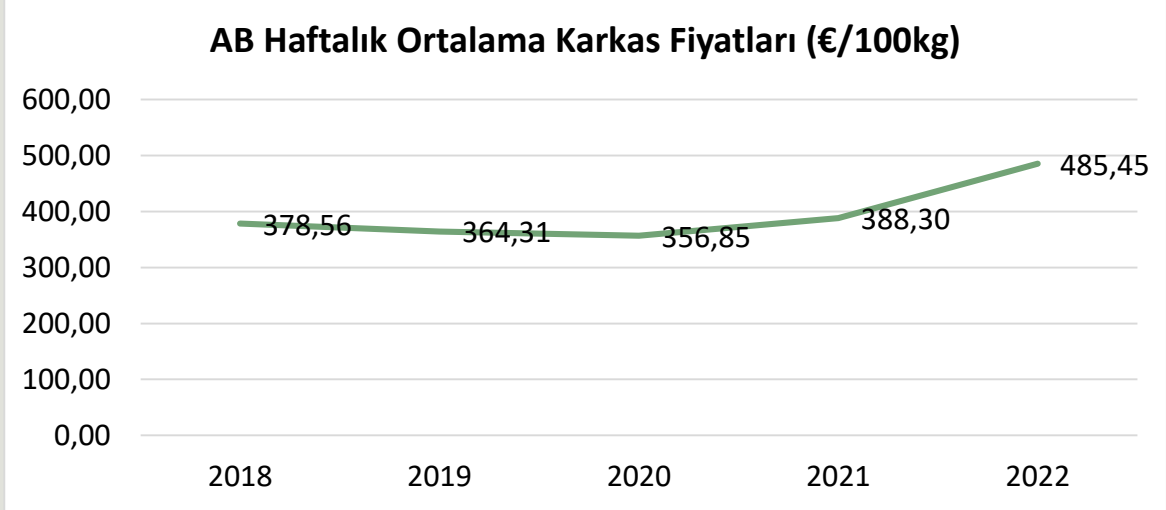


Kaynak: IMS-GIRA Et Kitabı, 2022

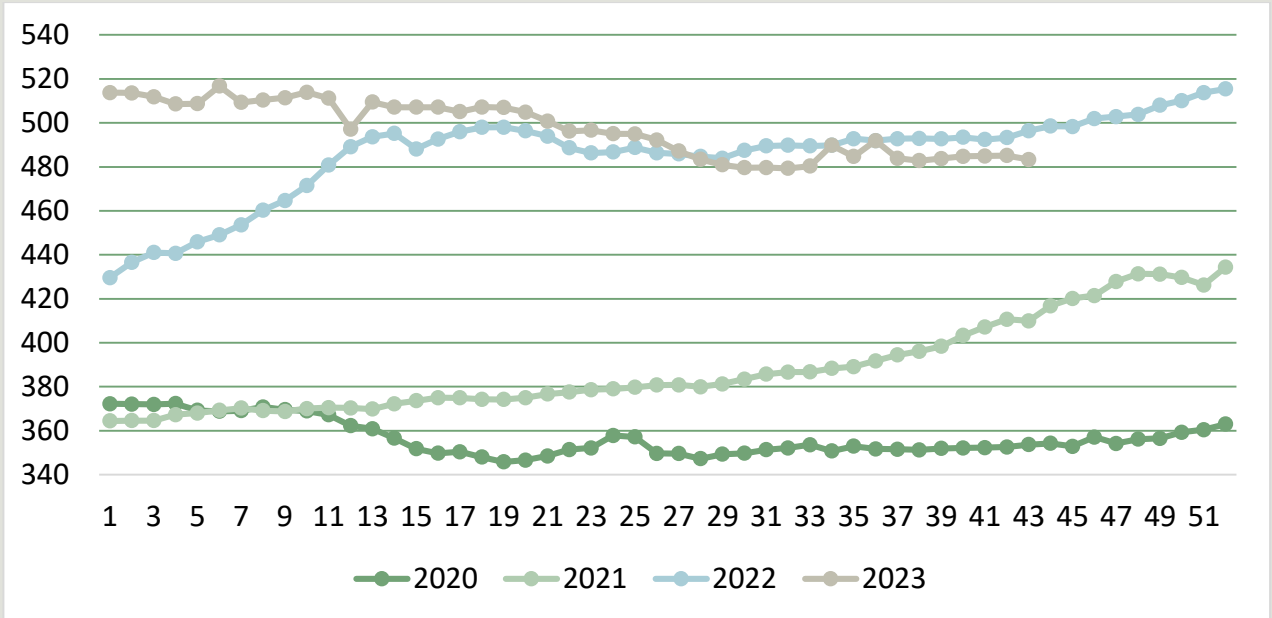
FAO verilerine göre 2022 yılında dünyadaki toplam kırmızı et üretimi 93 milyon ton tahmin edilmektedir. Toplam kırmızı et üretimi yine aynı yıl AB'de 7,5 milyon ton ve ülkemizde ise 2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Bu veriler değerlendirildiğinde, dünyadaki toplam -domuz hariç- kırmızı et üretiminin %1,6'sı Türkiye'de gerçekleşmektedir. AB'deki üretim ile kıyaslandığında ise üretimimiz, AB'nin %26,1'i seviyesindedir.



AVRUPA BİRLİĞİ VERİLERİ

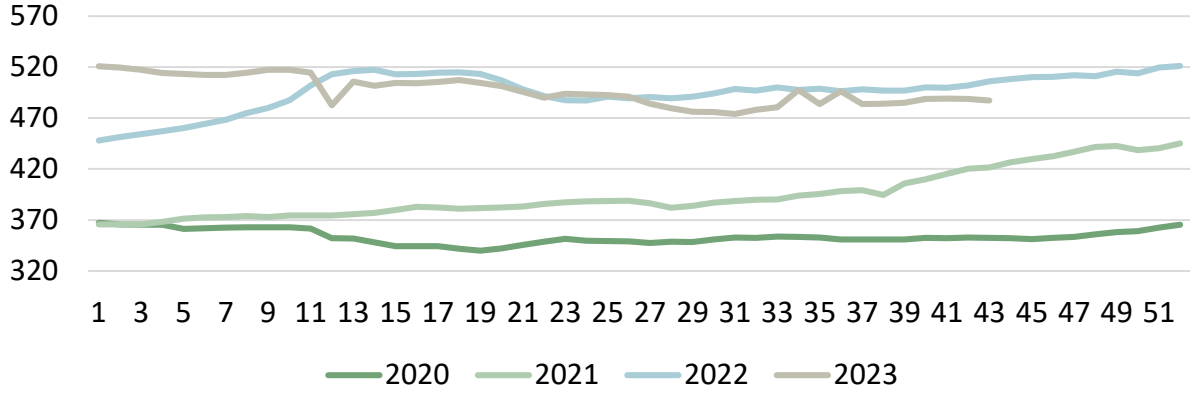


HAFTALIK AB KARKAS FİYATLARI (EURO/100kg)

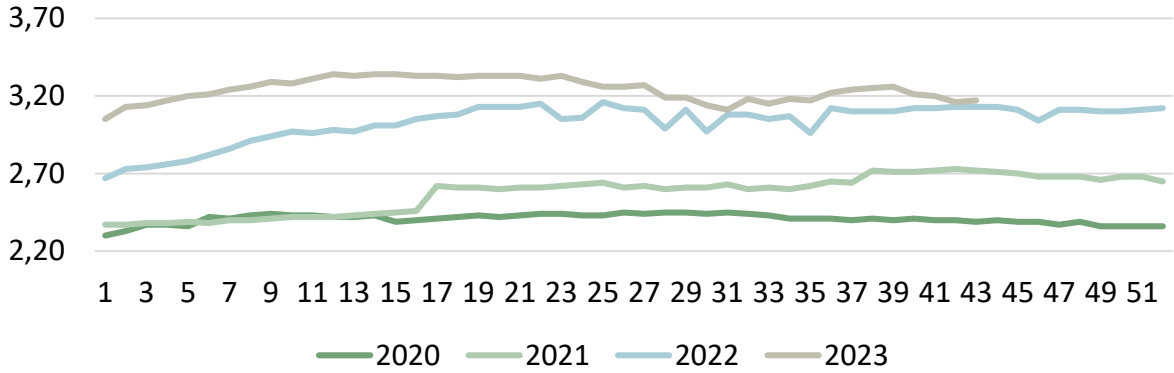




AB Genç Sığır 12 - 24 Aylık Fiyatları, €/100 kg



AB Genç Besilik Sığır Fiyatları ,€/kg



Kaynak: AB Komisyonu



SETBİR

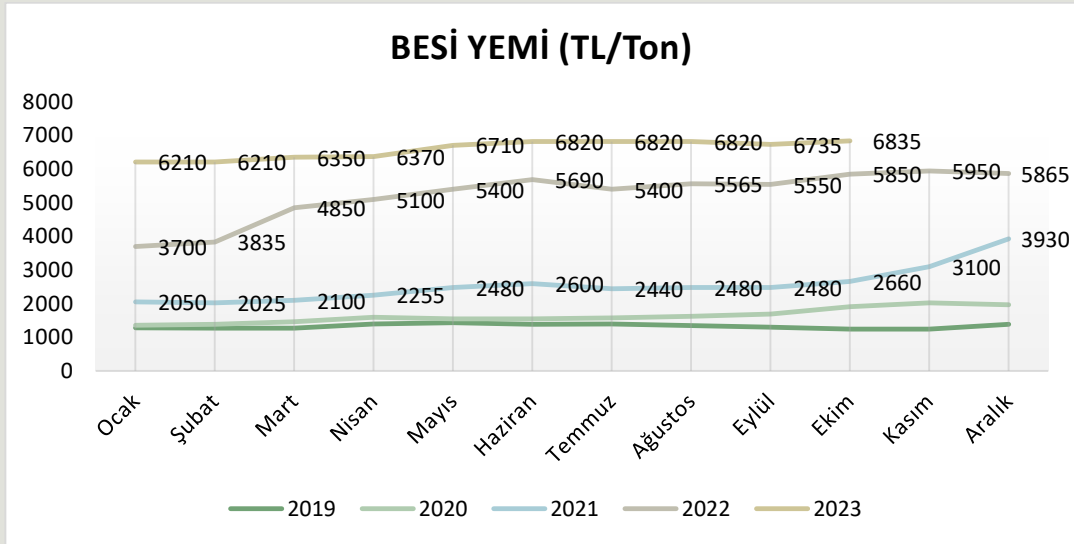
3. YEM SEKTÖRÜ

BESİ YEMİ FİYATI (TL/ton)

Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıl Ortalaması
2012	600	620	640	645	660	660	700	720	740	740	740	740	683,75
2013	760	740	720	700	700	700	700	700	700	680	680	710	707,50
2014	730	710	710	745	750	780	820	780	750	730	710	710	743,75
2015	740	760	760	760	780	760	740	740	760	740	720	720	748,33
2016	720	770	750	750	830	830	830	810	790	790	830	880	798,33
2017	930	900	900	900	900	900	900	900	860	900	960	1000	912,50
2018	1000	1040	1080	1120	1170	1140	1085	1250	1300	1170	1160	1260	1148,00
2019	1280	1270	1270	1400	1435	1390	1400	1350	1300	1250	1250	1390	1332,08
2020	1360	1390	1460	1600	1550	1550	1575	1625	1695	1915	2030	1970	1643,33
2021	2050	2025	2100	2255	2480	2600	2440	2480	2480	2660	3100	3930	2550,00
2022	3700	3835	4850	5100	5400	5690	5400	5565	5550	5850	5950	5865	5229,58
2023	6210	6210	6350	6370	6710	6820	6820	6820	6735	6835			6588,00

Kaynak: TÜRKİYEM-BİR

YILLARA GÖRE BESİ YEMİ FİYATI DEĞİŞİM GRAFİĞİ



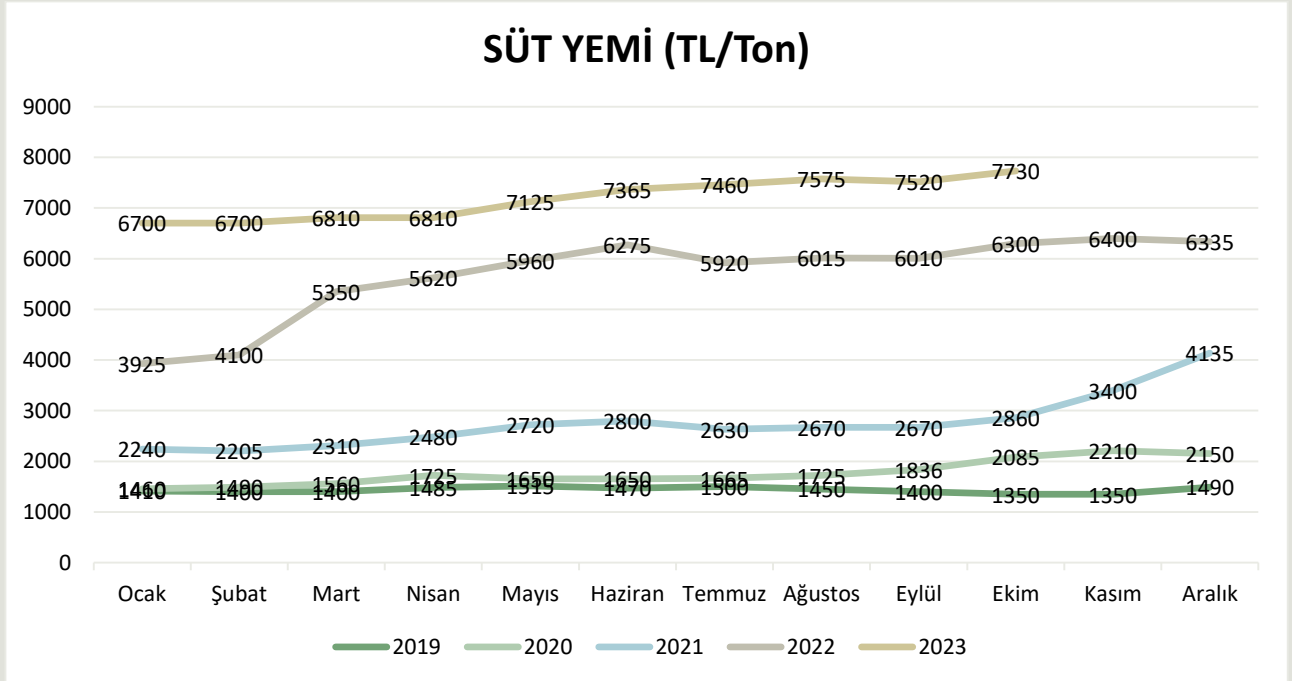


SÜT YEMİ FİYATI (TL/ton)

Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıl Ortalaması
2012	610	640	660	665	680	680	720	740	780	780	780	780	709,58
2013	790	770	750	720	720	720	720	720	720	690	690	720	727,50
2014	740	720	720	750	760	790	830	800	770	750	730	730	757,50
2015	760	780	780	780	800	800	780	780	820	780	760	760	781,67
2016	760	810	790	790	870	870	870	850	830	830	880	930	840,00
2017	1000	970	970	970	970	970	970	970	920	960	1020	1060	979,17
2018	1060	1100	1150	1190	1300	1260	1200	1400	1500	1350	1280	1400	1266,00
2019	1410	1400	1400	1485	1515	1470	1500	1450	1400	1350	1350	1490	1435,00
2020	1460	1490	1560	1725	1650	1650	1665	1725	1836	2085	2210	2150	1767,00
2021	2240	2205	2310	2480	2720	2800	2630	2670	2670	2860	3400	4135	2760,00
2022	3925	4100	5350	5620	5960	6275	5920	6015	6010	6300	6400	6335	5684,00
2023	6700	6700	6810	6810	7125	7365	7460	7575	7520	7730			7180,00

Kaynak: TÜRKİYEMBİR

YILLARA GÖRE SÜT YEMİ FİYATI DEĞİŞİM GRAFİĞİ





ÜLKEMİZDE YEM HAMMADDE FİYATLARI

HAMMADDELER	17.10.2023		23.10.2023		30.10.2023		03.11.2023		13.11.2023	
	TL	₺	TL	₺	TL	₺	TL	₺	TL	₺
MISIR	5.650	202	5.600	200	5.500	195	5.500	194	5.600	196
ARPA	5.900	211	5.900	210	6.000	212	6.000	211	6.100	214
FULL FAT SOYA	16.473	590	17.678	630	18.369	650	18.460	650	18.551	650
SOYA KÜSPESİ	15.356	550	16.415	585	16.956	600	17.040	600	17.695	620
MISIR GRİZİ	6.142	220	6.173	220	6.217	220	6.248	220	6.279	220
BUĞDAY KEPEĞİ	4.400	158	4.400	157	4.400	156	4.400	155	4.600	161
MISIR KEPEĞİ	6.142	220	6.173	220	6.217	220	6.248	220	6.279	220
RAZMOL	4.800	172	4.800	171	4.800	170	4.800	169	4.900	172
KIRIK BUĞDAY	5.800	208	5.500	196	5.500	195	5.500	194	5.500	193
YEMLİK BUĞDAY	6.700	240	6.500	232	6.500	230	6.500	229	7.000	245
HAM YAĞ	27.641	990	27.779	990	27.977	990	28.116	990	28.255	990
ATK (28 PROTEİN)	5.500	197	5.500	196	5.500	195	5.500	194	6.000	210
ATK (36 PROTEİN)	9.074	325	8.979	320	9.043	320	9.088	320	9.276	325
PTK (26 – 27 PR)	7.200	258	7.200	256	7.600	269	7.600	268	7.800	273
MELAS	3.600	129	3.600	128	3.600	127	3.600	127	3.600	126
DDGS	8.516	305	8.699	310	8.761	310	8.804	310	9.133	320
₺ KURU	27,92		28,06		28,26		28,40		28,54	

Kaynak: TÜRKİYEM-BİR

- Fiyatlara nakliye ve KDV dâhil değildir. Fiyatlar bilgilendirme amaçlı olup, tahmini fiyatlardır.
- Soya Fasulyesi Fiyatı = Full Fat Soya Fiyatı -25₺
- Kırmızı ile yazılanlar piyasada satış şeklini belirtmekte olup, siyah renkli olanlar dolar kurundan çevrilmiş fiyatlardır.



SETBİR

ÜLKEMİZDE SÜT/YEM PARİTESİ

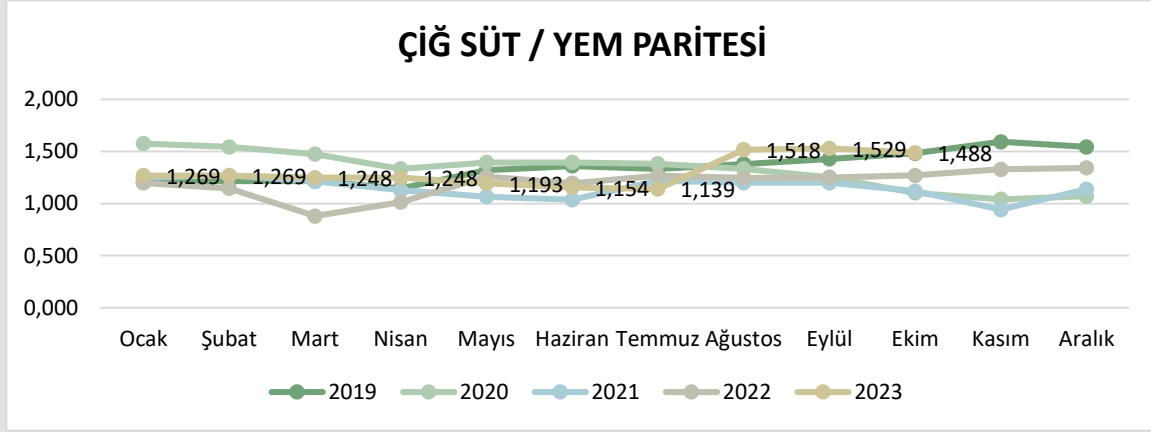
Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	1,513	1,474	1,474	1,474	1,438	1,438	1,474	1,474	1,402	1,474	1,513	1,513
2016	1,513	1,420	1,456	1,456	1,322	1,322	1,322	1,353	1,386	1,386	1,307	1,237
2017	1,210	1,247	1,247	1,247	1,247	1,247	1,247	1,340	1,413	1,458	1,373	1,321
2018	1,321	1,391	1,330	1,286	1,177	1,214	1,275	1,157	1,133	1,259	1,328	1,214
2019	1,206	1,214	1,214	1,145	1,320	1,361	1,333	1,379	1,429	1,481	1,593	1,544
2020	1,575	1,544	1,474	1,333	1,394	1,394	1,381	1,333	1,253	1,103	1,041	1,070
2020*							1,622	1,565	1,471	1,247	1,176	1,209
2021	1,250	1,270	1,212	1,129	1,066	1,036	1,217	1,199	1,199	1,119	0,941	1,137
					1,048	1,018						
					1,029	1,000						
2021**	1,339	1,361	1,299	1,210	1,176	1,143	1,293	1,273	1,273	1,189	1,000	1,185
					1,158	1,125						
					1,140	1,107						
2022***	1,197	1,146	0,879	1,014	1,258	1,195	1,267	1,247	1,248	1,349	1,328	1,342
2022	1,248	1,195	1,065	1,192	1,292	1,227	1,301	1,280	1,281	1,429	1,406	1,421
2023	1,269	1,269	1,248	1,248	1,193	1,154	1,139	1,518	1,529	1,488		
2023°	1,343	1,343	1,322	1,322	1,263	1,222	1,206	1,584	1,596	1,552		

- *Çiğ süt desteklemesi 2020 yılı temmuz, ağustos, eylül ayları için 40 krş., ekim, kasım ve aralık ayları için 30 krş. olarak hesaplanmıştır.
- ** Çiğ süt desteklemesi 20 krş. olarak hesaplanmıştır.
- 1 Mayıs 2021 - 30 Haziran 2021 arası çiğ süt kalitesine göre A, B ve C sınıflandırılarak fiyatlandırma uygulanmıştır.
- 1 Temmuz 2021 tarihi itibari ile referans fiyatı: Temmuz-Ağustos-Eylül aylarında %3,5 yağ ve %3,1 protein; Ekim-Kasım-Aralık aylarında %3,6 yağ ve %3,2 protein değerleri baz alınacaktır. Ayrıca yağ ve protein oranlarındaki her bir dizyem (%0,1'lik değişim) için ± 5 Kuruş fark uygulanacaktır.
- 8 Aralık 2021 itibariyle referans fiyatı: 2019/64 sayılı Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliği ile belirlenen A Sınıfı çiğ sütün dönemine ait protein ve yağ değerleri baz alınacaktır. Ayrıca yağ ve protein oranlarındaki her bir dizyem (%0,1'lik değişim) için ± 7 Kuruş fark uygulanacaktır.
- 15 Mayıs 2022 itibariyle referans fiyatı: 2019/64 sayılı Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliği ile belirlenen A Sınıfı çiğ sütün dönemine ait protein ve yağ değerleri baz alınacaktır. Ayrıca yağ ve protein oranlarındaki her bir dizyem (%0,1'lik değişim) için ± 10 Kuruş fark uygulanacaktır.
- ***15 Ekim 2022 tarihi itibari ile çiğ süt fiyatı 8,50TL/L %3,6 yağ, %3,2 protein. Soğutma, nakliye ve diğer cari giderler üretici tarafından karşılandığı takdirde bu giderler üreticiye ilave olarak ödenecektir. 1 Mart 2022 tarihi itibari ile 15 Mayıs 2022 tarihine kadar 1 TL. 15 Mayıs 2022 sonrası 0,2 TL.
- ° Destek 0,5 TL olarak devam etmektedir.



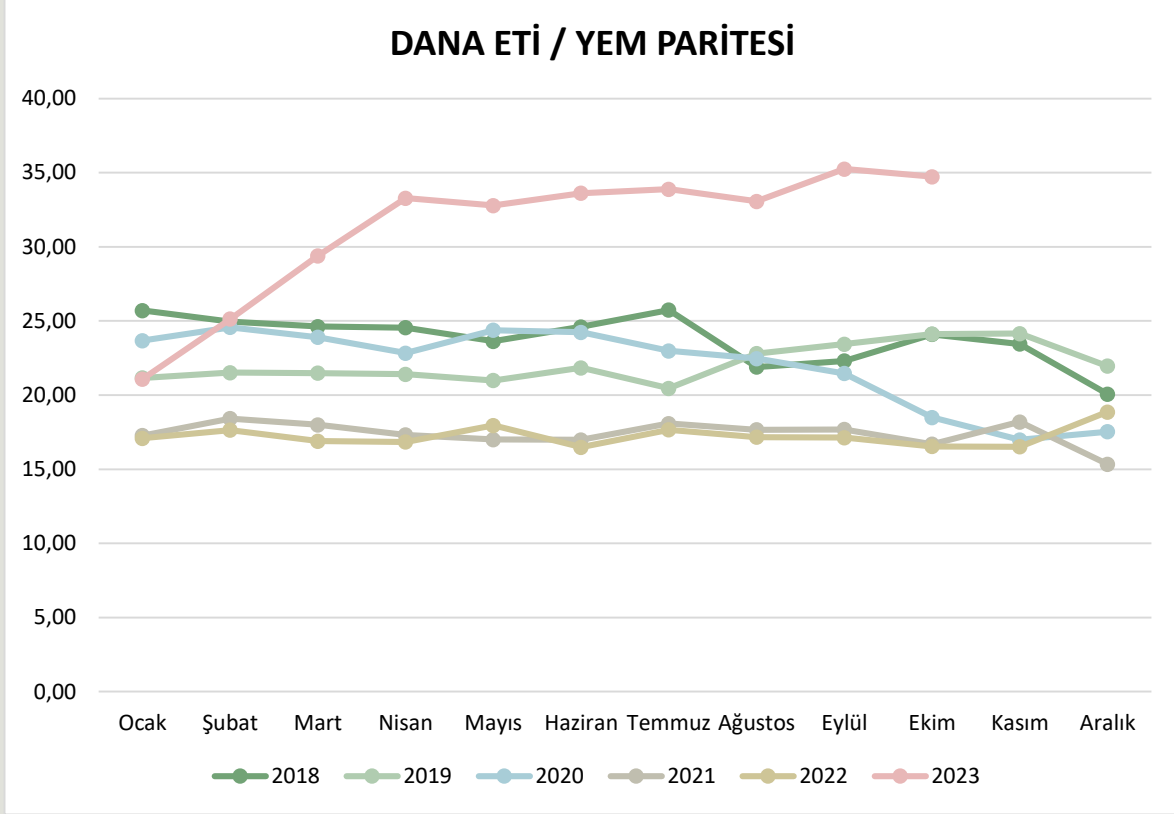
ÜLKEMİZDE SÜT/YEM PARİTESİ – YIL ORTALAMASI

Yıl	Yıl Ortalaması
2017	1,300
2018	1,257
2019	1,352
2020	1,325
2021	1,148
2022	1,199
2023	1,306



ÜLKEMİZDE DANA ETİ/YEM PARİTESİ

	ATB KARKAS FİYATLARI (TL/kg)	BESİ YEMİ (TL/kg)	DANA ETİ / YEM PARİTESİ
Eki.22	96,74	5,850	16,54
Kas.22	98,27	5,950	16,52
Ara.22	110,61	5,865	18,86
Oca.23	130,97	6,210	21,09
Şub.23	156,07	6,210	25,13
Mar.23	186,68	6,350	29,40
Nis.23	212,00	6,370	33,28
May.23	220,04	6,710	32,79
Haz.23	229,26	6,820	33,62
Tem.23	231,13	6,820	33,89
Ağu.23	225,57	6,820	33,07
Eyl.23	237,41	6,735	35,25
Eki.23	237,37	6,835	34,73



YILLIK ORTALAMA DANA ETİ / YEM PARİTESİ

YIL	YILLIK ORTALAMA
2017	28,38
2018	23,81
2019	22,11
2020	21,96
2021	17,39
2022	17,23
2023	31,23



AVRUPA YEM HAMMADDE FİYATLARI
MISIR FİYATLARI (EURO/TON)

ÜLKELER	1.10.2023	24.09.2023	17.09.2023	10.09.2023	3.09.2023
BULGARİSTAN- Pleven (DEPPROD)	207	207	207	207	207
ALMANYA - Köln (DEPSILO)	247	246	245	249	
DANİMARKA - Kopenhag (DEPSILO)	328	328	317	317	317
İSPANYA- Valladolid (DEPSILO)	263	269	270	273	273
FRANSA- Bordeaux (DELPORT)				231	249
HIRVATISTAN- Zagreb (DEPSILO)	230	200	210	240	220
MACARİSTAN- Budapeşte (DELPORTGEX)	168	174	176	182	188
İTALYA- Bologna (DELFIRST)	240	252			264
HOLLANDA- Rotterdam (CIF)	235	229	251	254	247
PORTEKİZ- Lizbon (DEPPORT)	239	237	236	235	
ROMANYA- Constanta (FOB)					224
ROMANYA- Oltenia (DEPSILO)	173	172	183	186	186
SLOVENYA- Ljubljana (DELFIRST)	216	222	222	227	220
TÜRKİYE	184	182	185	189	193

YEMLİK BUĞDAY FİYATLARI (EURO/TON)

ÜLKELER	1.10.2023	24.09.2023	17.09.2023	10.09.2023	3.09.2023
BELÇİKA- Brüksel (DEPPROD)	195	196	194	202	197
BULGARİSTAN- Dobrich (DEPPROD)	207	207	207	210	210
BULGARİSTAN- Varna (DEPPROD)	207	207	207	210	210
Estonia (DELFIRST)	212	207	209	221	211
MACARİSTAN- Budapeşte (DELPORTGEX)	173	172	172	171	170
İRLANDA- Dublin (DELFIRST)	242	244	243	257	257
LETONYA- Wexford (DELFIRST)	240	235	240	240	250
LİTVANYA- Vilnius (DELFIRST)	186	183	182	187	193
HOLLANDA- Rotterdam (CIF)	229	229	230	237	239
PORTEKİZ- Lizbon (DEPPORT)	239	242	243	244	
ROMANYA - Banat (DEPSILO)	187	188	171	171	166
ROMANYA- Oltenia (DEPSILO)	181	175	174	178	167
TÜRKİYE	230	216	219	220	229



YEMLİK ARPA FİYATLARI (EURO/TON)

ÜLKELER	1.10.2023	24.09.2023	17.09.2023	10.09.2023	3.09.2023
BELÇİKA- Brüksel (DEPPROD)	189	189	186	191	188
BULGARİSTAN- Burgas (DEPPROD)	179	179	179	179	174
DANİMARKA - Kobenhavn	222	222	221	221	221
İSPANYA- Valladolid (DEPSILO)	244	246	252	255	255
FİNLANDİYA- Naantali (DELPORT)	195	189	187	197	189
FRANSA- Rouen (DELPORT)	211	198	206	213	212
İRLANDA- Dublin (DELFIRST)	230	225	228	225	225
İTALYA- Bologna (DELFIRST)	210	210			210
HOLLANDA- Rotterdam (CIF)	215	215	213	221	220
PORTEKİZ- Lizbon (DEPPORT)	225	225	232	227	
ROMANYA- Muntenia (DEPSILO)	174	173	178	179	165
TÜRKİYE	201	199	202	199	202

YEMLİK YULAF FİYATLARI (EURO/TON)

ÜLKELER	1.10.2023	24.09.2023	17.09.2023	10.09.2023	3.09.2023
FİNLANDİYA - Loviisa - DELPORT	222	219	214	216	211
LİTVANYA- Vilnius (DELFIRST)	162	178	156	163	156

	Fiyat Dönem Etiketleri							
FGATE	Üretici fiyatı							
DEPPROD	Çiftlikten veya üretim alanından çıkış- kamyonunda veya diğer ulaşım araçlarında							
DELFIRST	İlk müşteriye teslimat- silo veya işleme tesisi- kamyonunda veya diğer ulaşım araçlarında							
DEPSILO	Silodan çıkış- depolamadan sonra- kamyonunda veya diğer ulaşım araçlarında							
DELPROC	Bir araçtan sonra işleyiciye teslimat							
DELPORT	Limana teslimat- tren veya kamyon veya mavnalı ile liman silosuna gönderilen tahıl							
FOB	Güvertede teslim- uluslararası ticaret terimleri- resmi tanım http://www.iccwbo.org/incoterms/id3040/index.html							
CIF	Maliyet, sigorta ve nakliye- uluslararası ticaret terimleri- resmi tanım http://www.iccwbo.org/incoterms/id3040/index.html							
DEPPORT	Yere (liman) gönderim, yükü boşaltılmış, kamyonun ayrıldığı liman							
-GEX	tahıl değişim kotasyonu							

Tüm fiyatlar KDV hariç toptan satış fiyatlarıdır.



SETBİR

4. 2023 EKİM AYINDA RESMİ GAZETE'DE YAYINLANAN MEVZUAT İCMALİ

- **13 Ekim 2023 - Türk Gıda Kodeksi Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliği**

Bu Yönetmeliğin amacı, tüketici ve insan sağlığını, tüketici haklarını, gıda satışında adaletin sağlanmasını ve çevrenin korunmasını da göz önünde bulundurarak;

- a) EK-II ve EK-III'te yer alan gıda katkı maddelerinin listesini,
 - b) Gıdalarda, gıda katkı maddelerinde, gıda enzimlerinde ve gıda aroma vericilerinde kullanılan gıda katkı maddelerinin kullanım koşullarını,
 - c) Gıda katkı maddelerinin etiketleme kurallarını,
- belirlemektir.

- **26 Ekim 2023 - 2023 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemeler ve 2024 Yılında Uygulanacak Gübre ve Sertifikalı Tohum Kullanım Desteklerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar**

Kararın 2 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasının (b) bendinin sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“2023 üretim yılında kuru şartlarda üretimi yapılan yağlık ayçiçeğinde, iklimsel faktörlere bağlı olarak verim kaybı yaşanan Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illeri sınırları içerisinde kalan tarım havzalarında yağlık ayçiçeği desteği 150kr/kg olarak ödenir.”

Kararın 2 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasının aynı fıkranın (e) bendi kapsamındaki tabloya aşağıdaki satır eklenmiştir.

Yağlık Ayçiçeği (Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illeri sınırları içerisinde kalan tarım havzalarında) 150

Kararın 2 nci maddesinin onikinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline göre sertifikalı tohum kullanım desteği kapsamında 2024 yılında susam ve yer fıstığı için tüm havzalarda, yağlık ayçiçeği için yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğunun Bakanlıkça tespit edildiği havzalarda, desteğe esas diğer ürünler için ise ekli listede yer alan havzalarda aşağıdaki tabloda belirtilen birim destekleme miktarlarına göre ödeme yapılır.”

Bu Karar 1/1/2023 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.



5. 2023 YILI KASIM AYI SEKTÖREL ETKİNLİK TAKVİMİ

- 2 – 3 Kasım 2023 – GIFT / 2. Gıda ve Gastronomi İnovasyon Zirvesi, İstanbul
- 2 – 4 Kasım 2023 – 13. Gıda Mühendisliği Kongresi, Ankara
- 8 Kasım 2023 – Tarım ve Orman Bakanlığı ve Alman Gıda ve Tarım Federal Bakanlığı / TAKBİ Projesi Kapanış Toplantısı, Ankara
- 11 – 13 Kasım 2023 – GCC – Türkiye Ekonomik Forumu, İstanbul
- 13 Kasım 2023 – TGDF – TSE Çalıştayı, online
- 13 Kasım 2023 – Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT ile istişare toplantısı, İstanbul
- 16 – 17 Kasım 2023 – TARGET 4. Uluslararası Tarım ve Gıda Etiği Kongresi, Ankara
- 17 Kasım 2023 – Çiğ Süt Eylem Planı Çalıştayı ön değerlendirme toplantısı, Ankara
- 18 Kasım 2023 – İSVAK, “Türkiye’de Tarım ve Gıda, Süt ve Et Sektörlerinde Gelişmeler” konulu söyleşi, Ankara
- 20 Kasım 2023 – Gıda Güvenliği Derneği, "Gıda Güvenliği Penceresinden Antimikrobiyal Direnç" paneli, online
- 20 – 22 Kasım 2023 – TGK Mikrobiyolojik Kriterler Yönetmeliği Alt Komisyon Toplantısı, Ankara
- 23 – 24 Kasım 2023 – Karma Grup / Kalite ve Ürün Deneyimi Semineri, İstanbul
- 23 – 26 Kasım 2023 – Dünya Helal Zirvesi ve Helal Expo 2023, İstanbul
- 27 Kasım 2023 – TOBB Gıda Sanayi Meclisi toplantısı, İstanbul
- 29 Kasım 2023 – Ankara Zootekni Derneği, “Cumhuriyetimizin 100. Yılında Sürdürülebilir Hayvancılık Sektörü ve Zootekni Mesleği” paneli, Ankara